

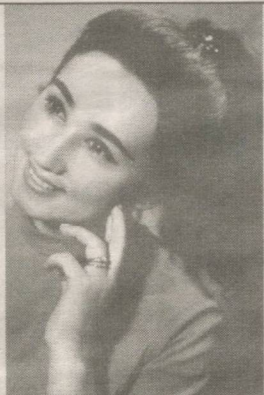
25 (919) сон

11 июнь — 17 июнь 2009 йил

Web-site: oilavajamiyat.uz

4

Кизлархон
ДЎСТМУХАМЕДОВА:
«МЕН ТЎЙГА
РАҚҚОСА БЎЛИБ
БОРМАГАНМАН»

12

ЎЗИМ ЎЙИНЧОҒУ,
ҚАДРИМ
ҚЎФИРЧОҚМИ?

БАРМОҚЛАР
КИМЛИГИНГИЗНИ
“АЙТИБ” БЕРАДИ

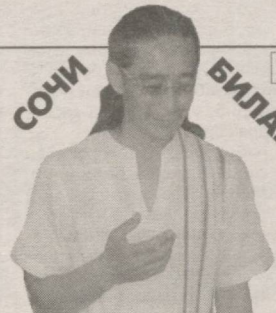
13

СОЧИ

БИЛАН...

14

18 та «Дамас»ни торт-
моқчи бўлаётган уйчилик
Тоҳиржон СОБИРОВ
ҳақида сўз

Болаликнинг олтин ёзи бу!

КЕЧА:

→ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Тошкент ислом университетида Президентимиз Ислам Каримовнинг “Юксак маънавият — енгилмас куч” асарининг араб тилидаги наشري тақдироти бўлиб ўтди.

→ Ўтган шанба кuni пойтахтимиздаги “Пахтакор” стадионига йиғилган ўттиз мингдан кўпроқ ва қолаверса, телеэкран ҳамда радио тўлқинларини минг бир ҳаяжону хавотир ила энтикиб кузатган миллионлаб футбол мухлисларининг орзуси афсуски, ушалмади: Терма жамоамиз кичик ҳисобда (0:1)

КАТТА имкониятни бой бериб қўйди!

БУГУН:

→ “Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми” жамғармаси ҳамда “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамкорлигида ташкил этилган “Келажак овози” республика кўриктанловининг вилоят ва шаҳар босқичлари ниҳоясига етмоқда.

→ Венгриянинг Сегед шаҳридан хушхабар келди: Байдарка ва каноэда эшакка эшиш бўйича жаҳон кубоги беллашувида му-

ваффақиятли қатнашган мамлакатимиз вакили, Пекин Олимпиадаси иштирокчиси, Осиё чемпиони Вадим Меньков уч босқичли мусобақалар якунига кўра, жаҳон кубогининг 2009 йилдаги голиби, дея эътироф этилди.

ЭРТАГА:

→ Ўзларининг касб байрамларини нишонлашга тайёргарлик кўраётган оммавий ахборот воситалари ходимлари жойларда мухлису муштарийлар билан учрашув, мулоқотларни бошлаб юборишди.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА:

Хилолага ҳамма ёрдамга шошилди	2
Қилмишидан пушаймон бўлган «долларфуруш»	3
Боланинг бахтини ўғирламанг!	5
Қайнонаси қаргаган келиннинг сабрига балли!	6
Севиш — бу кечиришми?	7
Теледастурлар	8-10
Яхшиликка ёмонлик қайтса...	11
Метрода уялмаган қиз	14
Чақалоққа «Лимузин» керакмас!	16

Ҳаёти қил устида эди...

Ўтган ҳафтада "Жиззах-Гулистон" йўналиши бўйлаб қатнайдиган "Газель" машинасида кетаётгандик. Кутилмаганда ўртарақдаги ўриндикда ёш боласи билан ўтирган жувон "вой болам", деб бақириб юборди. Хайдовчи ҳам бирданига машинасини чеккароқда тўхтатган, кўпчилик халиги аёлнинг ёнига югуриб борди. У бўлса чинқириб беҳуш ётган боласини кўтариб, у ёқ, бу ёққа қараб, одамлардан ёрдам сўради.

Шу пайт йўловчилар орасидан "қани, болани менга беринг-чи, синглим" деган овоз эшитилди. Ҳаммамиз қараб ўтирибмиз. У бўлса болани кучоқлаб, аввалгига сунъий нафас олдира бошлади, кейин онасидан елпиб туришини сўради. Ҳаммамиз жонсарақ ахволда "нима қилмиш, дўхтир, яқинроқ жойда бирон медпункт бўлса, тезроқ олиб борайлик" деб турибмиз. Бола сал ўзига келгандай бўлди, шекилли, халиги аёл хайдовчига орқага қайтишимиз кераклигини айтди. Ҳеч ким эътироз билдирмади. Чунки ҳаммамиз ўша норасиданинг тезроқ тузалишию, муштипар онаизорнинг ўз манзили-

га эсон-омон етиб олишини чин дилдан истардик.

Нихоят, беҳосдан «шайтонлаб», қаттиқ мазаси қочиб қолган чақалоқни Жиззах вилояти Пахтакор туманига қарашли Акмал Икромов кишлоқ-врачлик пунктига етказиб бордик. Шифокорлар ҳам вазиятни тезда тушуниб, шошилинч ёрдам беришга киришиб кетишди. Бирон соатлар ўтган... Зўрға нафас олиб, ҳаммани кўрқитиб юборган ўн ойлик Хилолахонови онаси кулимсираб кўтариб келди-да "минг бора уэр, акажонлар, опахонлар, сизларниям йўлдан қўйдиг-а, мана, энди анча яхши, ўзига келди, сизларга минг раҳмат!" дея йиғлаб юборди...

Менинг ҳам кўнглим жойига тушиб, секин дафтарчамага Хилолахонов оғир ахволга тушган пайтнинг ўзида биринчи тиббий ёрдам кўрсатган ҳамроҳимизнинг исми-шарифини ўзидан сўраб, ёзиб қўйдим: **"Гулистон тумани марказий шифонасининг юқумли касалликлар бўлими ҳамшираси Раҳбархон АБДУСАМАТОВА"**.

Қолаверса, Акмал Икромов

✓ ЯХШИЛИК

кишлоқ-врачлик пункти шифокори Мамлакатхон МУМИНОВА ва шу масканнинг фидойи ҳамширалари ҳамда... 28 майда тасодиф туфайли ана шу йўналишда қўлларидан келгунча кўмак берган хайдовчи ҳамда барча йўловчиларга ҳам чин юракдан раҳматлар айтгим келди. Негаки, кейин билсам, аслида Қўкон шаҳридаги Аҳиллик кўчаси, 35-уйда яшовчи Шалолахонов САФОЕВА шу кунни Жиззахда яшаётган қариндошлариникидан уйига қайтаётган экан.

Албатта, бундай кутилмаган воқеаларга кўпчилигимиз гувоҳ бўлмиш ва оддий ҳол сифатида эртаси кунёёқ унутиб кетаверамиз. Бу балки тўғридир ҳам. Лекин...не бўлганда ҳам ҳар қандай кўринишдаги бундай ибратли яхшиликлар ҳақида бир-биримизга айтиб, ёзиб қўйсак, ёмон бўлмас, деб ўйлайман. Ёки нотўғрими?

Абдужаббор АХМЕДОВ,
"Оила ва жамият" муҳбири.
Жиззах вилояти.

КОМИССИЯ ЙИГИЛИШИ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиянинг йиғилиши бўлиб ўтди.

Комиссия раиси, Бош прокурор Р. Қодиров бошқарува ушбу йиғилишда республикада вояга етмаганларни оммавий спортга жалб қилиш, уларнинг жисмоний тайёргарлиги даражасини юксалтириш ҳамда бу борада Қорақалпоғистон Республикаси ва Бухоро вилоятида амалга оширилган ишлар муҳокама қилинди.

Йиғилишда 6,2 миллион нафар мактаб, коллеж ва лицей ўқувчилари ҳамда кишлоқ жойларида яшовчи болаларнинг 35 фоизи мунтазам равишда жисмоний тарбия ва спорт билан шугулланиб келаётганлиги, ўтган йилда республикада 422 та, шу жумладан кишлоқ жойларида 336 та спорт иншоотлари янгидан қурилганлиги, 287 таси капитал таъмирланганлиги, 128 таси реконструкция қилинганлиги, ёшларнинг беш вақтларини мазмунли ташкил этиш мақсадида охириги икки йилда 5600 тадан зиёд оммавий спорт тадбир-

лари ўтказилиб, уларга 1,2 миллион нафар вояга етмаган жалб этилганлиги қайд этилди.

Шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси ва Бухоро вилоятида вояга етмаганларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, ўқувчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш, уларни жисмонан соғлом ва барқамол қилиб тарбиялаш борасида муайян ишлар амалга оширилганлиги таъкидланди.

Йиғилишда болаларни спорт билан шугулланиши зарурлигини аниқлаш руҳида тарбиялаш, жисмоний тарбия ва спорт соҳасига оид меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни халқаро стандартларга мувофиқлаштириш, спорт-соғломлаштириш муассасаларини юқори малакали кадрлар билан таъминлаш, спорт клубларининг иш фаолиятини кенгайтириш ва бу борада фар йиллик прогностларни шакллантириш, хорижий мамлакатларнинг спортни ривожлантириш билан боғлиқ илғор тажрибаларини ўрганиб, амалиётга жорий қилиш, спорт муассасаларининг моддий-техника базасини янгиллаб бориш лозимлиги таъкидланди.

Кун тартибидagi масала юзасидан Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, комиссия аъзоси А. Жабборовнинг ҳисоботи эшитилди.

Шунингдек, мажлисда мактабдан ташқари таълим муассасаларининг фаолиятини ташкил этиш масалалари муҳокама қилинди.

Шу билан бирга, муҳокама қилинган масала бўйича ҳудудий комиссиялар ва тегишли муассасалар томонидан камчиликларга йўл қўйилаётганлиги танқид остига олиниб, уларни бартараф этиш ҳамда бу борада фойдаланилмаётган имкониятларни ишга солиш бўйича зарур чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинб, ижросини таъминлаш учун мутасадди идоралар ва жойларга юборилди.

Комиссия йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р. Қосимов иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия

ОИЛА САБОҚЛАРИ

Оила — Ватаннинг мўъжаз бир бўлаги. Жамиятнинг муҳим бўғини. Оиланинг тиңч-тотувлиги ва мустақамлиги юрт фаровонлигининг асосидир. Ватанга меҳр-муҳаббат ҳам энг аввало оиладан бошланади. Унинг илк пойдеворига ҳақиқий никоҳ орқали асос солинади. Қамаш туман ФХДё бўлими қошида ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш ҳуқуқий саводхонлиги, тиббий маданияти ва маънавий билимларини ошириш мақсадида ташкил этилган «Ёш оила мактаби» томонидан долзарб мавзулар юзасидан уюштирилган машғулотлар ёш келин-куёвлардан ташқари ўзининг ҳам, ўзганин ҳам оиласини муқаддас деб биладиган ҳар бир фуқарони бефарқ қолдирмайпти. Айни пайтда 207 мингдан зиёд аҳоли яшайдиган Қамаш туманида 11 та кишлоқ, 33 та маҳал-

ла фуқаролар йиғинлари мавжуд. Жорий йилнинг бошидан то шу бугунгача бўлишимизга жами 590 нафар бўлгуси ёш оила жуфтлигини никоҳлари қайд этилди.

ФХДё бўлимининг ташаббуси билан туман хотин-қизлар кўмитаси, тиббиёт бирлашмаси, «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Никоҳ ва оила маркази, Халқ таълими бўлими билан ҳамкорликда маҳаллаларда, чекка кишлоқларда, мактаб, коллеж ва лицейларда ёшлар тарбияси, ота-оналар ва фарзандлар ўртасидаги муносабат, оила қуриш ва никоҳдан ўтиш шартлари бўйича ўтказилган давра суҳбатлари, мулоқотлар кўпчиликка манзур бўлди.

Қамаш кишлоқ ҳўжалик коллежиде «Қиз бола шайни», «ОИТС — бедаво дард», Иқтисодиёт коллежиде «Никоҳ — оила муқаддаслиги-

✓ БАХТ ОСТАНАСИ

нинг кафолати», «Оилада ўзаро муносабатлар», «Оилада тиббий саводхонлиқни ошириш масъулияти» каби мавзуларда ўтказилган ўқув машғулоти талаба ёшлар ўртасида қиз-қиз баҳс-мунозараларга сабаб бўлганлигини алоҳида қайд этиш мумкин. Маҳалла фаоллари ташаббуси билан ташкил этилаётган «Эр-хотиннинг шахсий, мулкий, ҳуқуқий муносабатлари», «Оила мустақамлигининг ижтимоий психологик омиллари», «Маънавий тарбия фарзанд камолоти мезони» каби мавзуларда энг ибратли оила бошиқлар, ҳуқуқшунослар иштирокида олиб борилган машғулотларга ҳам қизиқиш ортиб бораёпти.

София ХИДИРНАЗАРОВА,
Қамаш туман ФХДё бўлими
мудираси.

ШУ СОНГА ХАБАРЛАР

ГОЛИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Халқ таълими вазирлиги ҳамда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази ҳамкорлигида ўтказилган Ўрта махсус таълим ва умумтаълим мактаблари ўқувчиларининг республика фан олимпиадаси нихосига етди.

Бу йилги умумтаълим фанлари бўйича республика олимпиадасида Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда вилоятлардан 440 нафарга яқин ўқувчилар иштирок этди. Иқтидорли ўғил-қизларнинг билим ва салоҳиятларини ҳолисона баҳолаган мутахассислар эътирофига қўра, Тошкент шаҳри, Қашқадарё, Бухоро, Самарқанд ва Навоий вилоятларидан келган ўқувчилар кўрсатган натижалар юқори баҳоланди.

Шерзод КАРИМОВ

ФАХРИЙЛАР АРДОҚЛАНДИ

Ўзбекистон Қаҳрамони Дилбар Акрамова, вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Дилшода Дадажонов, сенатор Марҳабат Болтаева, Дилдора Аҳмедова, Шавкатхон Қамбаров, Дилбар Зоҳидова, Робатхон Умарова, Тўхтагон Машарипова, Қумрихон Боймирзаева ва яна кўплаб фидойи опа-сингилларимиз борки, айни чоғда уларга кўпгина аёллар издош бўлиб, эл хизматиға қамарбасталик қилишмоқда. Хотин-қизларимиз бошқараётган қайси бир соҳани қузатманг, ибратга арзигулик ишларни кўрасиз. Чунки улар бор ерда аввал масъулият, тартиб-интизом ва олдинга интилиш, фидойилик ҳукмрон. Наманган вилоятидаги раҳбар аёллар клуби раиси Дилором Сайфутдинова раҳбарлик лавозимларда ишлаб, нафақага чиққан фахрийларни Қизил Ярим Ой жамияти мажлислар залига учрашувга таклиф этди.

Қизгин кечган мулоқотда вилоят ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Софийахон Раҳимова ва республика «Оила» илмий-амалий маркази раиси ўринбосари Мунаввара Ёқуббековалар иштирок этишди.

Аёллар фаоллигини оширишда фахрийлар маслаҳати хамиша зарурлиги таъкидланиб, фахрий аёллар гуруҳини тузиш таклифи билдирилди.

Шу кунги фахрийлардан бир гуруҳига қимматбаҳо совғалар улашилди.

Шаҳзода АКБАРОВА,
Наманган вилояти.

"ДИЛКУШО"ДА ҚИЗЛАР БЕЛАШУВИ

Бухоро шаҳридаги "Дилкушо" мажмуасида хотин-қизлар ўртасида теннис бўйича ўтказилган халқаро турнир хаяжони бахсларга бой бўлди. Чунки бу нуфузли беллашувда Австралия, Россия, Украина, Қозоғистон ва Грузия каби кўпгина мамлакатлардан ҳам маҳоратли теннис усталарининг иштирок этгани мусобақанинг янада кўтаринки руҳда ўтишини таъминлади. Спорт мутахассислари томонидан имкониятлари юқори деб баҳоланган россиялик Н. Орлова, қозоғистонлик К. Лапкина ва юртимиз вакиласи Алиса Огородоваларнинг омади унчалик чопмади.

Яқкалик бахсларида россиялик теннисчи А. Родионова австралиялик Н. Хофман билан ўтказилган халқилувчи бахсда 6/2, 6/3 ҳисобида устун келди. Мукофот жағғармаси 25000 АҚШ долларига тенг бўлган ушбу беллашувнинг жуфтлик бахсларида россиялик А. Бразникова ва М. Сироткина муваффақият қозонишди.

Халқаро мусобақада ўзбекистонлик теннисчи қизлар ҳам иштирок этди ва ўлар орасида Нигина Абдураимовагина яхши натижалар кўрсатиб, кучлилар сафидан жой олди.

Моҳигул НАЗАРОВА,
"Оила ва жамият" муҳбири.

Ушбу рамз остида берилаётган мақолалар Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва Ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди.

«ҚЎЛИ ГУЛДИР ЎЗБЕК АЁЛИН»

Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси ва бошқа ҳамкор ташкилотлар ташаббуси билан ўтказилган кўргазма-савдо шундай деб номланди

— Бу кўргазмага ўзимнинг тиккан кашталаримни олиб келувдим. Сотишга ҳеч кўзим қиймапти, — дейди сурхондарёлик Рита Одинаева.

— Мана бу кўғирчоқларим 20 йиллик тарихга эга, буларнинг олдида 20 ёшли «Барби» ҳам уялиб қолади.

— Бу ерга мен ёш болам, қайнонам Рахматова Зулайхо, шогирдларимдан Мехригё Бозоровалар билан келдик, — дейди навоийлик Зебо Рустамова. — «Бахтли бўлинг» чимилдигини очиб кўрсатаркан.

Бизга қўл билан тиккан, ясаган, чизган буюмларини фахр би-

манд томошабинлари бисёр экан. «Камзулчаларидан тортиб, мана бу каштали кўйлақларига-ча қўлда тикамиз. Бу кўғирчоқларнинг соғлиққа зарари йўқ, хиди йўқ», — дейди Сайёра Жўраева.

— Мен бу кўғирчоқлардан икитасини сотиб олмоқчиман. Қизларимиз бундай уйинчоқларни уйнаб катта бўлса, сочларини мана шундай майда ўриб, дўппи кийиб юришни истаб қолсалар ажаб эмас, — дейди Тошкент ирригация ва мелiorация институти ўқитувчиси Раёно Кодирова.

— Мана бу терма олача, кадампеш, барок, бўғжам, супра, куроқ ёстиқларимизнинг бо-

✓ КЎРГАЗМА

қизиқиб келишибди.

— Бу ерда жуда ажойиб санъат намуналарини кўриб, ҳайратга тушдим, — дейди Фридрих Эберт номидagi жамғарманинг Марказий Осиё бўйича вакили Вульф Лапинс. — Авваллари ҳам шундай кўргазмаларда қатнашган эдим. Лекин бугунгидай катта таассурот қолдирмаган. Айниқса, менга ўзбек қизлари, келинлари қиядиган миллий кийимлар жуда ёқди. Бу кўйлақларнинг нафақат миллийлиги, балки уларга тикилган кашталарнинг ўзи ҳам бир санъат. Қизларимга бу кўйлақларни

лан кўз-кўз қилаётган бу аёлларга қараб туриб, кўнгилда «ростдан қўли гулдири ўзбек аёлин», деган нурли иштибоҳ уйғонади.

Пойтахтимизнинг Миллий боғ худудидаги Маданият ва санъат кўргазмалари биноси ўч кун давомида нияҳатда гавжум бўлди. Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу кўргазма-савдони томоша қилган, кўрган киши қўли гул хотин-қизларимизнинг бетакор санъатларига таъсирланган бўлади. Девоҳларга осиб ташланган хилма-хил кашталар — сўзана, палак, чойшаб, кирпеч, кандахаёл, чиндахаёл... Ерга тўшалган гиламлар — каттик, қоқма, патли, олабарок... Хув нарироқда эса камзул, нимча, ялтироқ шиппақлар...

Ўзини Қундуз Худоберова деб таништирган онахон Самарқанддан келибди. Ерга тўшалган ҳар хил нақшли, гулли ва ҳатто ҳайвонларнинг сурати солиб тўқилган гиламлар кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортиди.

— 2001 йилда гиламчилик цехини очган эдик. Айни пайтда 20 нафар киз ишлаяпти, — дейди у киши.

— Хом-ашёси, илгарни қаердан олаёйсизлар? — деб сўраймиз.

Қундуз опа кулимсираб: — Шуним билмайсизларми, бу гиламлар қўй жуни, туя жунидан тўқилади. Жунларни ўзимиз кўлда йиғирамиз, калавалар қилиб бўямиз. Бўёқларни эса... табиятдан оламиз. Масалан, анор, ёнғоқдан қора, пиёз, масхардан қизил, исфарадан сариқ ранг оламиз...

Анджон вилояти, Оптинкўл туманидан олиб келинган кўғирчоқларнинг харидори, хавас-

зори чаққон бўлиб қолди. Ҳозир қишлоғимизнинг зеҳни ўткир қизларига тенгқурларим Хайринисо, Мехринисолар билан бирга ҳунаримизнинг янги-янги қираларини ўргатаёلمиз. Кўриб турганингиз ичи оппоқ қогоздай супрани қўй терисига ишлов бериб, тиканмиз. Жуда чидамли, 40-50 йилдан сўнг ҳам ўз сифатини йўқотмайди, — дейди Сирдарё вилояти, Ховос туманидан келган тадбиркор Бахмал опа Раҳмонова.

Кўргазмада энг ёш тадбиркорлардан бири 19 ёшли қашқадарёлик Нафосат Очилов ва шогирдлари билан ишлаб чиқараётган маҳсулотлар намуналари кўпчиликнинг эътиборини тортиди.

— Китоб туманидаги «Нафосат» хусусий бичиш-тикиш цехини бошқарман, — дейди у. Кўргазмада 30 дан ортиқ турдаги маҳсулотларимиз билан иштирок этаяпмиз. Оразм келгусида фабрика очил.

Қорақалпоғистон Республикаси Нукус шаҳридан келган Наригул Нагметова «Райхон» тивуц цехини очиб, ҳозирда 115 нафар киз-жувонларни иш билан таъминлади.

Фаргона вилоятининг Ўзбекистон туманидан келган хусусий тадбиркор Жамилахон Исқандарованинг шогирдлари билан тиккан болалар либослари ҳам кўзларни қувонтиради. Кўргазма иштирокчилари бир-бирлари билан шартнома тузиб келажақда ҳамкорликда фаолият олиб бориш юзасидан келишиб, галдаги ишларини режалаштириб олдилар.

Бу нуфузли кўргазма-савдога хорижлик меҳмонлар ҳам

совға қиламан. Яна дўппи, анави «Мадонна»дан-да чиройли кўғирчоқлардан ҳам сотиб олдим.

— Ушбу кўргазмага республикамизнинг барча вилоятларидан 100 дан ортиқ аёллар тақлиф этилди, — дейди Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси Аёллар ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш бўлими бош мутахассиси Дилбар Алимжонова. — Қатнашчиларнинг аксариятини тадбиркорликни эндигина бошлаган аёллар ташкил этди. Ҳар бир худуднинг неча минг йиллардан буён асраб келаётган ўзига хос миллий рўзгор буюмлари, либослари бор. Аёлларимизнинг ишларини кўриб, миллий қадриятларимиз асрлар оша яшаб келишида қўли гул опа-сингилларимизнинг хизматлари беқиёсلىгига ғувоҳ бўлдик. Колаверса, бу ҳунарманд аёлларимиз учун таъриба майдони ҳам бўлди.

Уч кун давом этган кўргазма-савдода қатнашган тошкентлик тадбиркор Саида Ҳақимова, Хоразм вилояти, Хива тумани, Эски қиёқ маҳалласида яшовчи Марямбиди Нуржанова, Бухоро вилояти, Ёғдудов туманидан келган Гулсала Идиева ва бошқа юзлаб чевар аёлларнинг маҳсулотлари харидорларга манзур бўлди. Ушбу кўргазма-савдодан қўли гул хотин-қизларимиз ўз уйларига бир олам таассуротлар билан қайтишди. Бундай хайрли тадбирларнинг ўтказилиши уларни янгидан янги ноёб буюмларни яратишга руҳлантиради, деб ўйлаймиз.

Барно СУЛТОНОВА, Нигора РАҲМОНОВА, «Оила ва жамият» муҳбирлари.

«Пилла-2009»

МЕҲНАТГА ЯРАША ҲИММАТ

Хотин-қизларимиз эғнидаги хонатлас қанчалик машаққатли меҳнат эвазига тайёрланишини ҳаммамиз биламиз. Бундай ноёб матолар доврўғи нафақат юрти-мизда, балки Ўзбекистонга қадам ранжиди қилаётган ҳар бир хорижлик меҳмонлар эъти-рофи боис дунёга танилган. Энг «беминнат» меҳнаткаш ипак куртининг бетиним меҳнати боис бебаҳо санъат асари даражаси-гача етган бу мато хотин-қизларимизнинг неча-неча уйқусиз тунлари, машаққатли пешона терлари эвазига озага келади.

Ҳар бир ишнинг ўз қондаси бўлганидек, ипак курти парвари-шининг ҳам ўзига хос машаққа-ти бор. Айни пайтда юртимизда ипак куртини юқори талаблар асосида парваришлаб, пилла тайёрлаш бўйича шартнома ре-жасини ортиғи билан уддалаёт-ган жамоалар сафи кенгаймоқда.

Бу йил баҳорда Қашқадарё вилоятида минг қўти курт уруғи 41350 та пиллачилик звенолари-га тарқатилган. Юқори агро-биология қондалари асосида пар-варишланган ипак куртидан юқори ҳосил етиштирилди. Қабул пунктларида 2600 тонна «қумуш тола» етказиб берилиб, давлат шартномавий режаси ба-жарилди. Бу режадагидан 22 тон-

на кўпдир. Эришилган муваффа-қиятга Қосон, Қамаш, Қасби, Яқкабоғ туманлари пиллакорла-ри муносиб улуш қўшдилар.

Вилоят «Пилла» акциядор-лик бирлашмаси бошқаруви раиси Асрор Жалиловнинг таъ-кидлашича, вилоятдаги 8871 гектардан ортиқ тут плантаци-ялари эрта баҳорда парвариш-ланди. Баҳорда 2 миллион 138 минг тут қўчқатлари экил-ди. Пиллакорларга олдиндан бўнак маблағлари тарқатилди. Бу эса юқори ҳосил олиш учун асос бўлди.

Туманимиздаги 4358 та пил-лачилик звенолари 6537 қўти ипак курти парваришлаб, режа-ни ортиғи билан бажардилар, — дейди «Яқкабоғ толаси» масъу-лияти чекланган жамияти раиси Маҳмасалим Ражабов. — 200 нафар пиллачилик звеноларига 10 миллион сўмлик мукофот пули берилди.

Вилоятда давлатта пилла топ-шириш қизгин давом этмоқда.

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Оила ва жамият» муҳбири.

СУРАТДА: «Яқкабоғ тола-си» МЧЖ раиси Маҳмасалим Раҳимов ҳамда пиллачилик агрономи Саломат Бердиева-лар ҳосил қўғидан мамнун.

ТИРИКЧИЛИКНИНГ «АЙБИ» БОР...

Шавкат Чорсу бо-

✓ ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ

зори ёнида ҳунар-мандчилик дўконини очиб, фаолият юритиб келаёт-ганига ҳам 16 йилдан ошди. Шу йиллар ораллигида у яхши-гина тадбиркор деган номга ҳам эга бўлди. 2005 йилда Уч-тепа тумани ҳокимлиги ҳузури-даги Тадбиркорлик субъектла-рини рўйхатдан ўтказиш инс-пекциясидан яқка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтиб, уй-рўзгор буюмлари иш-лаб чиқариш ва сотиш билан шуғуллана бошлади.

Нима бўлди-ю, Шавкат Игамбердиев дўкондаги ту-шумга қаноат қилмай, бойиш-нинг бошқа йўллари қидира бошлади ва топди ҳам. Дўкон яқинидаги «долларфурушлар» билан оға-ини тутиниб, у ҳам валюта олди-сотдасига ўтиб кетди. Тирикчиликнинг айби йўқ, деган ҳаёл билан тез ора-да дўкон ишини бир четга қўйиб, чет эл валюталарини айирбошлаш унинг қундалик машғулотиға айланиб қолди.

2009 йил 20 феврал кун-и ўтказилган тезкор тадбирда яқка тартибдаги тадбиркор

Шавкат Игамбердиев қонунга зид равишда чет эл валютала-рининг олди-сотдиси билан шуғулланаётганида қўлга олинди. Текширув давомида унинг ёнидан АҚШ доллари, Россия рубли, қозоқ тенгела-ри топилди. Шунингдек, Игам-бердиевга тегишли «Шевроле-Оптра» автомашинаси қўздан кечирилганда, айирбошлаш учун олиб қўйилган 4 милли-ондан ортиқ ўзбек сўми бор-лиғи ҳам аниқланди.

Тинчгина дўкон ишини юри-тиб, ҳалол даромад топиш ўрнига қонунга зид равишда «валютафурушлик» қилган тад-биркор Шавкат Игамбердиев энди суд залида айбига тўлиқ иқдор бўлиб, қилмишидан пу-шаймонлигини билдириб ўти-рибди.

Отабек МИРАСИЛОВ,
Бош прокуратура ҳузу-ридаги СВОЖДЛҚК департаменти Тошкен шаҳар Собир Раҳимов тум-ани катта суриштирувчиси.

Ўзбекистон халқ артисти Қизлархон Дўстмухамедованинг номини ўзбекнинг каттаю кичиги жуда яхши билади. Унинг самимий ва гўзал чехраси, жозибатор ва чиройли рақслари халқимизнинг дил тўридан ўрин олган. Раққоса томонидан ижро этилган «Муножот», «Тановор», «Гўзал», «Тонг маликаси» сингари рақслар муболағасиз айтиш мумкинки, ўзбек санъатининг дурдонасига айланган.

— Қизлархон опа, сизнинг истеъдодингизга ўзбек санъатининг буюк даргалари Чингиз Аҳмаров, Малик Каюмов, Тамарахоним, Мукаррама Турғунбоева ва бошқалар Шарқ аёлининг идеал титмосини яратган раққоса, дея таъриф беришган. Очиги, улардан ортиқроқ қиёс топишга сўз ожиз. Санъаткор ўз миллати қалбини намоён этар экан миллий муҳида камол топиши, миллий қадриятлар, урф-одатлар, ўзликдан баҳра олиши ҳам муҳим бўлса керак?

Қизлархон Дўстмухамедова:

● «ТЎЙГА РАҚҚОСА БЎЛИБ БОРМАГАНМАН» ●

— Мен соф миллий муҳида, яъни зилё ўзбек оиласида вояга етдим. Оилада олти фарзанднинг кенжаси эдим. Онамнинг изидан қолмай, эргашиб юрардим. Қимматхон эди мунисамнинг исми. Ўзи ҳам, тенги йўқ, ажойиб аёл эди-да. Билмаган нарсаси, қўлидан келмайдиган иши йўқ эди. Пазанда, чевар, юрган йўлидан гул унадиган, яхшилик, муроёсо мадорани афзал билган, бир сўз билан айтганда, менинг болалик ва катталик тасаввуримда муҳрланган сеҳрар бир инсон эди, онам. Бунинг устига шеърятини ниҳоятда қадрлар, ўзи ҳам гоҳида шеърлар машқ қилиб турар, дуторни сайратиб чалардилар. Онамнинг бундай даражага етишувидеа бувимнинг ҳиссалари катта бўлган. Чунки у киши ҳам ўз даврининг ўқимишли, саводли, тутуми пишшиқ, кўпни кўрган аёлларидан бири эди. Менга болалар билан ўйнашдан ҳам кўпроқ онам билан бирга бўлиш, бувимнинг олдига келадиған фарштасифат онахонларнинг гурунглари эшитиш марокли эди. Айниқса, уйимизга Марғилондан Нурхон деган дугоналари тез-тез келиб турарди. Бувим дутор чалиб ашула айтсалар, Нурхон ая тўни енгидан чиқиб турган кўйлагининг енгини ушлаганча майда қадам ташлаб рақсни бошларди. Бу гаройиб хиром этишлардан шунчалик завқланардимки, ўзим ҳам Нурхон аянинг ҳаракатларини беихтиёр такрорлардим.

— Сиз учун раққосалик шунчаки ҳавас бўлмагандирки, ўқини ташлаб рақс билан бутун тақдирингизни боғлашга қарор қилгансиз...

— Дастлаб раққосаликни барча қизалоқларга хос шунчаки ҳавас деб ўйлагандим. Ота авлодим зилёлар бўлишган. Амакиларим олим, ҳуқуқшунослар эди. Опа-акаларимнинг ҳаммаси ўқимишли, асосан ҳуқуқ соҳасининг одамлари эди. Шу боис мактабни битирган, оилами аънаъасига таяниб, ҳужжатларимни ТошДўга, ҳозирги Ўзбекистон Миллий университетига топширдим ва тез орада талаба бўлдим. Аммо рақса бўлган қизиқим мени сахнага қорлайверди. Олдимда икки йўл турарди: илм ёки санъат! Охири, оиламиз аънаъасига зид бўлган иккинчи — санъат йўлини танладим. Ўзим қарор чиқаришга чиқардим, лекин дадамдан роса чўчидим. Балки мендаги истеъдодни илгариқанданим ёки онамнинг таъсири тўғрисида, дадам раққоса бўлишимга қаршилиқ қилмади. Менга кўпроқ онам хайрихоҳ бўлди, рағбатлантирди.

— Рақсда ўзлики намоён этиш деганда нимани ағдлайсиз? Раққоса ўзлиги фақат санъаткоргагина хосми ёки барча инсонларга тааллуқлими?

— Санъаткор — гўзаллик яратувчиси. Айниқса, унинг зиммасида миллий қиёфанинг ўзига хослигини кўрсатиб беришдек жиддий вазифа турар экан, аввало у ўзининг ўқ илдинини, аждодлари тарихини билмаса, юрт тупроғини, ҳавосини, халқининг табиятини англамаса, ҳар қанча маҳоратли бўлмасин, ҳақиқий миллийликни чиқариб беролмайди. Ўзбек аёлининг, босган қадами товуши-

ни ҳеч ким эшитмаслиги, нигоҳини пайкамаслиги керак экан. Шунинг учун оёқни катта очмаслик, қўлни жуда баланд кўтармаслик, шипиллаб юрмаслики менга биринчи бўлиб онам айтган. Шу боис мен онамни ўзимнинг энг биринчи устозим, деб ҳисоблайман. У киши табиийликни ниҳоятда ёқтирарди. Айниқса, менга алоҳида эътибор билан қарарди. Сочимни узун қилиб, орқамга ташлаб юришни тайинларди.

1969 йилда Мисрга Қоҳира шаҳрининг 1000 йиллик юбилейи тантаналари

рида иштирок этишга борганимизда одамлар сочинми парик эмасми, деб ушлаб қўришган. «Шашмақом»да ҳам ўзимнинг сочим билан суратга тушганман.

— Ўзингиз «Шашмақом»дан сўз очдингиз. Унинг теленамунаси сизга атаб ёзилгандай, гўё. Унда сизнинг яна бир қиррангиз, актёрлигингиз ҳам намоён бўлган. Шундан кейин кинога ҳам таклифлар бўлгандир?

— Менга аталган десам, нокаментарлик бўлар, аммо шу фильм-концерт суратга олингандан кейин халқ артисти Шукӯр Бурхонов «мен мана шу қизнинг руҳиятини ҳис қилдим, ундан яхши актриса чиқади»-деганди. Табиийки, кинога тушишга таклифлар ҳам бўлган. Аммо мен актриса эмас, раққоса эдим.

— Қизлархон опа, умуман сиз санъат ва пул ўртасидаги мувозанатни қандай изохлайсиз?

— Очигини айтايки, санъатга нисбатан пуллик муносабатни ҳазм қила олайман. Бу менга болалигимдан юққан эди. Бир сафар уйга меҳмон келганда бувим мени ўйинга таклиф этди. Ўйнаётсам, катталардан кимдир менга пул узатди. Жажлим чиқиб ўйнамаймам, деб тўриб олганман. Бу одатим улғайиб, ҳақиқий раққоса бўлиб етишганимда ҳам мени тарқ этмади.

— Демак, тўйларга ҳам таклиф этишасиз?..

— Йўқ, тўйга ҳеч қачон раққоса сифатида бормаганман, меҳмон бўлиб борганман.

— Билишимча устозингиз Исхор Оқилов сизга рақс саҳналаштирган-да фикрингиз билан ҳисоблашган экан. Рақс саҳналаштиришда нима муҳим? Раққосанинг ҳаракатлари орқали унинг ички туйғуларни, қалбини билиш, эшитиш мумкинми?

— Тўғри, агар рақс қўлнимдагидай чиқмаса, унга ўзим ўзгариштилар кири-тардим. Ҳатто либосимнинг русуми, ма-

толанинг рангига ҳам ўзим

танлардим. Бир сафар «Тановор»га ўйнаганимда, Мукаррама Турғунбоева «Ҳалиям кеч эмас, менга ўсанг-чи» деган таклифни айтган. Мен бувимнинг дугонаси Нурхон аянинг рақс ҳаракатларини кейин Мукаррама Турғунбоевада кўрганман. У фарғонача рақс усулини қўйиллатиб ўйнарди. Ўзим мумтоз мусикага рақс тушишни кўпроқ ёқтирардим. Бу албатта табиатим билан ҳам боғлиқ бўлса керак. 1979 йилда биринчи марта «Баҳор» ансамбли билан бирга АҚШга гастролга бордик. Мен у ерда «Муножот»га ўйнадим. Бу рақсим америкаликларда жуда катта таассурот қолдирди. У ерда Лаурел Грей хоним билан танишдим. Мен унга ва бошқа кўпгина америкаликларга ўттиз йил давомида «Маҳорат мактаби» орқали ўзбек рақсларини ўргатдим. Ҳозиргача рақс билан боғлиқ тадбирлар бўлса мени таклиф этишади. 1984 йилда Ўзбекистон халқ артисти деган унвонга сазовор бўлдим. 1999 йилда «Эл-юрт ҳурмати» ордени билан тақдирландим.

Гурун

нуктаи назардан рақс санъатига «шоу бизнес»

ган тушунчанинг кириб келиши уни санъат тўридан кўра томошага айлантирди. Яъни томоша курсатиб пул топиш санъатига. Рақсларнинг, айниқса, мумтоз рақсларнинг савиясига путур етгачи. Бунга сабаб нима? Аввало, ҳозирги раққоса қизларнинг ҳаракатлари спорт ҳаракатларига кўпроқ яқин. Улар мусикани ҳис қилмайди. Мусикани, унинг замиридаги маънони англаш учун раққоса ҳам тинмай изланиши, китоб ўқиши, классикани яхши тушуниши керак. Айниқса, рақснинг қушандаси бу — клип-лардир. Ўзини ҳурмат қилган, рақсдаги ўрнини билган раққоса ҳеч қачон бундай майда-чуйда томошалар билан ўралашиб қолмаслиги керак.

Ҳозирги рақсларни кўриб туриб, хафа бўламан. Турли миллатларнинг рақс ҳаракатлари, усуллари аралашиб кетди. Биргина мисол айтмай. Сакраб ўтириш усули бухороча рақсларга хос. Хоразм рақсларида бу усул бўлмаган. Ҳозир қайси хоразмча рақсни олиб қараманг, сакраб ўтиради ёки ҳаддан зиёд тананинг турли аъзоларини ҳаёсизларча қимирлатади. Кечирасиз, бунинг мен рақс дея оламан. «Лазгини олайлик. Лазги бир жойда туриб ўйналадиган рақс. Уни машҳур раққоса Гулчехра Исмоилова ўз даврида маромига етказиб ижро этган. Аммо афсуски Гулчехрани ҳам, унинг «Лазги»сини ҳам ҳозир ҳеч ким эсламайди.

Саҳна — муқаддас жой. Халқнинг назаридан қолмас эса — энг ёмон кўргулик. Бунинг учун раққосанинг юриш-туриши, одоби ҳам муҳим аҳамиятга эга. Халқ моҳири танкидчи эмас, лекин унинг берган баҳоси унча-мунча танкидчининг фикридан қучли. Шу ўринда либослар ҳақида ҳам айтиб ўтай. Ҳозир ўта дабдабали ва ёрқин рангли либослар кўпайган. Томошабиннинг эътиборини ранглар билан эмас, рақс замиридаги мазмун-моҳияти билан жалб этиш керак.

— Ҳозир ҳам ҳеч бўлмаганда ўзингиз учун рақс тушиб турсизми? Бўш вақтларингизда нима билан шугулланасиз?

— Йўқ, ҳозир ўйнамайман. Турли давраларга боришни, турли гурунгларда иштирок этишни ҳам ҳуш кўрмайман. Албатта, бундай пайтда кимнидир гийбат қилиш, бекорга гап сотиш керак. Дилимга яқин одамим билан узок суҳбатлаша оламан. Ўйда ҳеч нарсани қилмасдан бекор ўтиришга ҳам тоқатим йўқ. Уй юмушлари, ош-овқат тайёрлаш билан банд бўламан. Зериксам, китоб ўқийман, нимадир яратаман. Шу масалада ҳам онамга тортганман. Онам ҳеч қачон бўш ўтирмасди. Ховлимизда гуллар очилиб ётарди. Онам уларни алоҳида меҳр билан парварिश қиларди. Вақт ўтгани сари инсон тинчлигини, хотиржамлигини истаб қолар экан. Ҳозир қичкинагина ҳовли олиб, уни таъмирляпмиз. Тезроқ ана шу ишларни тугатиб, шу ҳовлига гулу райхонлар эксам, невараларимни шу ерда воғна этказсам, деб ният қилаяман.

**«Оила ва жамият» мухбири
Назира ҚУРБОН суҳбатлашди.**

БОЛАЛИК БАХТИНИ ЎҒИРЛАМАЙЛИК

Олис туманлардан бирида яшовчи дугонамнинг ушбу ҳикояси мени ўйлантириб қўйди.

— Бу воқеага беш-олти йил бўлиб қолди, — дея гап бошлади у, — муаллиманинг бичиб-харадан қариндошлари келишиди. Уларнинг Чарос исмли ўн уч яшар қизлари ҳам бирга қўшилиб келган экан. Яқинларининг айтишича, Чарос ҳар қандай фазондаги кийим-кечакни бичиб-тикиб ташлабди ва антиқа таомларни мазали қилиб тайёрлашни дўндирар, устига-устак немис, турк тилларида ҳам бемалол гаплаша олар экан.

Бир кун ўша қизнинг дарвоза эшигига суяниб, ҳаёл суриб турганига кўзим тушди. У бир тўп қизларнинг ҳалқалардан сакраб ўйнаётганини берилиб томоша қиларди. Қизлар уни ўйинга таклиф қилишганди, негадир рад этди. Бироздан сўнг бошқа қизлар гуруҳи янада қизқарилроқ ўйинга қорлашди. Бироқ «шаҳарлик чевар» бу ўйинни ҳам билмаслигини айтиб, бош чайқади. Қишлоқнинг сода қизлари эса унга бетиним хайрихоҳлик кўрсатишар, шаҳарлик тенгқўрларининг кўнглини топишга уринишарди. Минг афсуски, Чарос улар ўйнаётган ўйинларнинг бирортасини бил-

мас экан. Яна бир кун уни қўярди-қўймай қизлар даврага олиб киришди. Бир пайт Чарос йиғлагудек бўлиб жазавага тушиб, ўз-ўзидан қизларни ҳақоратлашга, бақир-чақир қилишга тушиб кетса бўладими. Охири ўзи уялиб, ичкарига кириб кетди. Дугоналари унинг ортидан ҳанг манг бўлиб қараб қолишди. Ва яна ўзларининг севимли ўйинларига шўнғиб кетишди.

Бу ҳолат мени қаттиқ ўйлантириб қўйди ва устозимиздан шу ҳақда сўрадим. «Бунга сабаб, — деди муаллиманим, — Чароснинг ота-онаси жуда кичкиналигидан бошлаб қаттиқ тартиб-интизом ўрнатиб, тўғарақма-тўғарақ олиб юришган. Албатта, мақсадлари — қизимиз ёшчилигидек ҳунар ўргансин, ўйиндан нима фойда, ундан кўра оилага фойдаси тегадиган ишлар билан шуғуллансин, дейишган. Чарос ҳам оқила, одобли қиз сифатида ота-онасига қулоқ солган. Оқибатда, доимий, узлуксиз машғулотлар билан банд бўлиб, ўйинқароқлики — болаликини

унутиб қўйган. Энг ёмони, ўз тенгдошларидан узилиб қолган...

Қизиг-а, ёшига нисбатан тез улғайган бола ўзи тенгдошлардан дунёқараш, савияси, билими жиҳатдан ўзиб кетса. Хўш, бу ҳақда руҳшунос, психология фанлари номзоди Мухайё Шокированинг фикрларини эшитайлик-чи:

— Бу ерда ҳеч бир ғайритабиий ҳодиса йўқ. Тинимсиз му-

✓ МУШОҲАДА

раккаб машғулотлар билан шуғулланиш, ўқиб-ўрганиш қизини ёшига нисбатан анча тез улғайтирган. Бошқачароқ айтганда, болалик босқичининг лаззатларига тўла қониқмай, сунъий

тарзда улғайиб кетган. Бу нарса Чароснинг руҳиятига, асаб тизимига таъсир қилган ва у оқибатда хиззаки, жанжалкаш бўлиб қолган.

Дарҳақиқат, Чарос сингари билимдон, тиришқоқ ва ҳунарманд қизлар ораминда қўллаб топилади. Баъзан эшитиб қоламиз: «Менинг болам компьютернинг у ёғидан кириб, бу ёғидан чиқиб кетади. Телефонни-ку асти қўверинг. Хатто инглизчадаям бемалол гаплаша олади. Кўчадаги болаларга қўшилгиси келмайди». Очиги, орзу-ҳавас ўз йўлига, ота-оналар фарзандларининг ҳали ёш эканини, улар болалик гаштини суриб ўйнаб-қулишлари керак-

лигини баъзан унутиб қўйишмаятимикан? Ўз фарзандларини ортиқча қаттиққўллик билан ҳақдан зиёд машғулотларга қўйиб ташлашмаятимикан? Ва оқибатда ёш кўнгиллардан беғубор болалик бахтини беихтиёр ўғирлаб олишмаятимикан?

Вазира САТИМОВА, Абдулла Қодирий номидаги Тошкент Давлат Маданият институтининг талабаси.

ОКЛА ДАРСХОНАСИ

МАҲМУДХҲА БЕҲБУДИЙ: ТҶҲ ВА АЗА ҲАҚИДА

Улуғ маърифатпарвар бобомиз МаҳмудхҲа Беҳбудийнинг «Бизни кемир-гувчи иллатлар» деб номланган мақоласи эълон қилинганидан буён 100 йилга яқин давр ўтди. Албатта, бу кичик муддат эмас. Беҳбудийнинг ушбу мақоласида кўтарилган муаммолар миллатимизнинг оғрик нуқталаридан эди. Айни муаммолар бизни бугунги кунда ҳам ўйлантириб келяпти.

«Шариат китобларидан «Фароиз», яъни худони буйруғи деган китобларга «Ўлукни молидан аввалан ўлукга керакли мувофиқ суннат ва исрофсиз қафан қилиб, дафн қилмоққа сарф қилинсун сўнгра қарзини берилур...» дейилган экан. Биз, бильакс, қарандан сўнгра қарзга бермай, ва хатто сағир ва бенаво хотунларни меросини йиртиш, азойи, садақа, хайрот... деб қарздан меросидан илгари тақсим қилиб олурмиз. Беш-олти маърака ва худойи, 8-10 жумъа оқшоми деб бутун маҳалла ва қишлоқ халқига палов берармиз. Бечора ўлукни зиммаси қарздан қутуллолмай қолур. Худо унун айтингиз, бу хайротми ё худойими? Беш-олти кун сўнгра бу худойи ва хайротлар учун меросхўрини ҳаққи бўлган мол ва ерлар сотулур.

Астафуррилло, субҳонлло. Бизни қилатурғон аклсизлигимизни яна қим қилур? Никоҳ, хатна, бу икки бало шундоғ қаттиғ бир иллатки, ўлмагунча қутулиб бўлмайду... Биз бир таноб еримизни 200 сўмга сотиб, тўй қилмоқчи бўлсак, «ерни хўп пулга урдим» деб мажнуна шодланурмиз. Инсонни бу қадар аҳмоқлиғи ажибдур. Бизга лозимки, тўй ва таъзияларимизни кичик қилиб ва ҳолимизча ҳаракатда бўлур, келар замонимизни ўйлайлик.

Тўй ва таъзияга сарф қилинатурғон оқчаларимизни биз илм ва таълим йўлига сарф этсак...

1915 йил.

«Ойна» журнали. 13-сон.

Чингиз ШУКУРОВ
тайёрлади.

✓ БАНДЛИК ДАСТУРИ АМАЛДА

«ТҶМАРИС» ЧЕВАРЛАРИ

Ҳанифахон Ниёзова кичкиналигидан ил-игнага ўч эди. Зийраклиги, интилувчанлиги билан дугоналаридан ажралиб турарди. Пойтахтга бориб, бичиш-тикиш сирларини ўрганиб келган қаҳрамонимиз уйда 40 нафарга яқин қизларга чеварлик сирларини ўргатди. Бундан ўн йил олдин Китоб туманида беш нафар чевар билан «Тўмарис» хусусий фирмасини очди. Истиклол берган имкониятлар туфайли, олдига қўллаб эзгу мақсадларни қўйди. Аҳоли эҳтиёжи учун ҳар хил миллий либослар ишлаб чиқара бошлади. Асосий шiori сифатли ва бежирим маҳсулот тайёрлаш бўлган ушбу корхонанинг иш ҳажми ҳам, ишчилари сони ҳам илдан-йилга ўсиб борди.

Бугунги кунга келиб, бу ерда 30 нафар хотин-қиз иш билан банд. Шу кунларда «Ҳамкорбан-

к»дан кредит олган Ҳанифахон янги тикув цехи очиб ҳаракатда. Бундан ташқари қизларни катта ҳаётга тайёрлаш, уларга бичиш-тикиш сирларини ўргатиш учун ўқув маркази ташкил этиш нияти ҳам йўқ эмас.

У бу йил «Ташаббус» кўрик танловининг худудий босқичида совриндор бўлди. Корхона маҳсулотлари, бетакорр миллий либослар ўтган йилги йирик кўргазмада барчанинг диққатини тортди. Корхонадаги моҳир чеварлар Шоҳиста Ниёзова, Барнохон Азимова, Садоқат Раҳмонова Ҳанифахон билан елкадош.

Турмуш ўртоғи билан аҳил турмуш кечираётган қаҳрамонимизнинг уч нафар фарзанди бор. Улар ҳам ота-онаси каби меҳнатсевар ва дилбар. Уларга ҳавасимиз келди...

Илҳом РАҲМОНОВ,
«Оила ва жамият» муҳбири.

НИКОҲСИЗ ОИЛА ПОЙДЕВОРИ ЙЎҚ БИНОДИР

Ҳар бир инсон оила қуриб, бахтли бўлишни, фарзанд

✓ ҲУҚУҚИЙ САВОДҲОНЛИК

қўриб, уларни қомил инсон қилиб тарбиялашни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Шунинг учун ФХДЭ бўлимида тузилган никоҳ қонуний ҳисобланиб, эр-хотин, болалар учун ҳуқуқ ва бурчларни келтириб чиқаради. Бу ҳужжат эса иккала шахсга қонуний оналик ва оталик мажбуриятларини юклайди.

Кўпчилик шахслар, ФХДЭ идорасида никоҳдан ўтказиш учун бир ой вақт қутишга сабри чидамай, шаръий никоҳ асосида тўй қилишади. Натижада вақт ўтиб, аёл ҳомиладор бўлганида ёки фарзанд туғилганидан кейин ФХДЭ бўлимига келишади.

Оила қуришда тиббий кўрикдан ўтишга кўпгина ёшларимиз масъулиятсизлик билан ёндашмоқдалар. Яъни касаллигини яшириш учун тиббий кўрикдан ўтмасдан туриб, шаръий никоҳ ўқитиб, тўйларини ўтказиб юборишга. Оқибатда жуда кўп муаммоларни келтириб чиқмоқда. Айрим ҳолларда эса улардан ногирон фарзандлар туғилаётганига ҳам ғувох бўлаяпмиз.

Оталикни белгилаш болаларнинг насл-насабини белгилловчи, бола ва ота-она ўртасида ҳуқуқий муносабатларни келтириб чиқарувчи асос сифатида юзага келади. Оила кодексининг 64-моддасига асосан, оталиги белгиланган болалар, ота-онаси ва қариндошларига нисбатан қонуний никоҳда туғилган болалар билан тенг ҳуқуқ ва мажбуриятларга эгадирлар.

Оталикни белгилаётганимизда ФХДЭ идорасига мурожаат қилган ота-оналарнинг аксарияти шаръий никоҳдан ўтганликлари ғувох бўлаяпмиз. Бу эса болага ғувох-

нома олишда анчагина муаммоларни келтириб чиқаради.

Бундай ҳолатларнинг олдини олиш учун диний идора ходимлари шаръий никоҳ ўқитишдан олдин никоҳланувчилар ФХДЭ бўлимида қонуний никоҳдан ўтган ёки ўтмаганликларини суриштиришлари, уларнинг никоҳ ғувохномаларини талаб қилишлари керак.

Чунки никоҳсиз қурилган оила пойдевори йўқ бинога ўхшаганидек мўрт бўлади ва дуч келган салбий таъсирлардан бузилиб кетади.

Оила қурадиган ёшлар яна бир нарсани билиб олишлари лозим. Оила кодексининг 29-моддасида Никоҳ шартномаси банди мавжуд. Никоҳ шартномаси — эр ва хотиннинг никоҳда бўлган даврида ёки никоҳдан ажратилган тақдирда уларнинг мулкий ҳуқуқи ҳамда мажбуриятларини белгилловчи аҳдномадир.

Никоҳ шартномаси никоҳга қадар ёки никоҳ даврида ҳам тузилиши мумкин. У нотариал тартибда тасдиқланади. Никоҳ шартномаси оиладаги моддий, мулкий масалаларга доир ҳуқуқ ва мажбуриятларни аниқ белгилаб қўйишга мўлжаллангандир. Шартнома эр ва хотин никоҳдан ажралган тақдирда уларнинг ҳар бирига тегишли мулкни аниқлаб олиш имкониятини беради. Бу эса ўз навбатида оиладаги мулкий низоларни одилона ҳал қилишга ёрдам беради. Гарчи Никоҳ шартномаси тузиш мажбурий бўлмаса-да, у тузилганда баён этилган талабларни бажариш мажбурийдир.

Эътибор СУЛТОНОВА,
Янгийўл шаҳар ФХДЭ бўлими мудир.

НАЗМ ГУЛШАНИ

Нилуфар УМАРОВА «Орзуи бир дунё аёлнинг», «Кўнгил розлари», «Дуогўй ёмғир», «Туйгулар тилмо-чи» китобларининг муаллифи. Айни пайтда педагогика коллежида ўқитувчи бўлиб ишлайди. Унинг шеърлари жуда табиий. Табиийлик бор жойда эса, албатта, гўзаллик ва самимийлик бўлади. Ушбу шеърларни ўқий туриб, шоир қалбининг нозик туйгуларини ва кечималарини, ўзига хос руҳий хулосаларини теран ҳис этасиз.

АЙТ, СЕН...

Жўшқин кўшиқ, олов ишқ қайдан,
Нечун ўтли тўлғонади гул?
Айт, сен бунча қадимсан, Чинор,
Айт, сен бунча навқиронсан, Дил?

Кеча-ўтмиш, бугун ҳаётни
Қаричида ўлчар асрлар,
Шивирлайди кунлар баётин
Тупроқларнинг остида сирлар.

Тарих турар мисли зар китоб,
Келажакнинг қўлчаларида.
Умр оқар йўлга қўшилиб,
Гавжум шаҳар қўчаларида.

Уйғонаман тонг бўлиб энди,
Оқ рангларни ҳаводан узиб,
Кўзларимнинг саҳифасига
Минорларнинг расмини чизиб.

Вазмин кўшиқ, сокин ишқ қайдан,
Нечун сирли тебранади гул?
Айт, сен бунча қадимсан, ҳаёт,
Айт, сен бунча навқиронсан, Дил?

Шамоллар, сочларим эркалаб суйинг,
Ошиқмен. Гулларга исмимни уйинг.
Ҳисларим уволи тутгай, аразлар,
Гиналарни қўйинг, кекларни қўйинг.
Узоқ соғинганман мен сизни ахир.

Йиллар умрим узра тортилган қафас,
Хаста туйгуларга малҳам топиламас.
Фаслларнинг номин тутганим маҳал,
Лабларим куйдирган исмсиз бир сас:
«Жуда соғинганман мен сизни ахир».

Узун тунлар келар соғинча малол,
Юрак симиллайди тоғандек завол.
Юзларимдан ўтмай, андиша этмай,
Хузур бахш этди ҳар ширин ҳаёл.
Ортиқ соғинганман мен сизни ахир...

БАҲОР СЎНГИДА

Сиз бедорсиз — уйқуси ҳалак,
Кўмсайсиз дил наволарини.
Рангга солиб ўйнар камалак,
Майнинг сўнги ҳаволарини.

Боғингизда баланд зардолли,
Кўк ингандир довучаларга.
Шоҳин қоқса дув тўқилади,
Ялпизларнинг ҳовучларига.

Шовуллаган настарин гуллар,
Анҳорларнинг бўйига етар.
Изларини унутган йўллар,
Райҳонларга қовушиб кетар.

Адоғига етгандек тушим,
Май қўлларин маъносил қийди.
Кузатмоққа йўқ сира ҳушим,
Кўзларимдан ўқини силқийди.
Баҳор, Сиз-ла хайрлашгим йўқ...

ОНАМ ЁПГАН НОН

корейс дугонамни йиғлатди

...Эрта тонгданок ёмғир ёғиб юборса-я! Эгнига нимчасини илиб олган онам бунга парво қилмай, эшикка чиқди. Тонг отишини орзиқиб кутган корейс дугонам ўзида йўқ шодлик билан:

— Юр, тоққа чиқайлик, — деди у буни сабрсиз кутаётганини билдириб.

Эринибгина ўрнимдан турдим. Тошкентдаги олий ўқув юртиларидан бирида ўқийман. Корейс дугонам ўтган йили университетимизга ўқишга келганди. Ўзбек-корейс мутахассислиги бўйича таълим олаётти. Энг катта нияти — ўзбек тилини ўрганиш. Шахрисабзга ҳам шу мақсадда келганди.

Санг Жу ташқарига чиқди. Қўлига соябон бергандим, олмади. Тоza ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олди. Сўнг оиймни кузата бошлади. Онам эса бир пасда ёрилиб пишган анорларни терди. Сигир соғиб, ўчоққа ўт қалади. Сузмалардан қурит қилиб, сутчой тайёрлаб, бизни нонуштага қақирди. Ҳаммамиз чойга ўтирдик. Ойим фотиҳа ўқиди. Кайноқ сутни бир хўплаган Санг Жунинг юзига ним табассум югурди. Ойим қилган сузмалардан еб кўрди. Ўзининг тилида:

— Камсахамнида, — деб бошини тебратди. Ойим менга қаради.

— «Раҳмат», деди ойи, — жавоб бердим мен.

— Соғ бўл болам, соғ бўл, — дедилар.

— Қизим, хамир қилдим, тандирга ўтин олиб бор, — дея ўринларидан турдилар онам.

Санг Жу онамни кузатишда давом этди. Усти боши шалобобо бўлиб кетган онам нон ясади, товукларга дон берди. Сават кўтариб, нонпар урилган нонларни тандирхонага олиб бордим. Мен ёрдам беришга уринсам-да ойим: «Қўй болам, дугонамга қара, зерикиб қолмасин» — дея ҳадеб таъкидларди. Дўстим қизқисиниб тандирхонага ҳам борди. Иссиқ тандирнинг тафтини қўли билан чамалаб кўрди. Сўнг оиймдан сўради:

— Қўлингиз куймайдими?

ЭҲТИРОМ

Ойимга унинг гапларини таржима қилиб бердим.

— Шундай деярли, болам? Йўғ-е, қўлимга рапидани кийиб оламан-да.

Дугонам иссиқ тандирда нон ёпиш машаққатини кўриб, бошини қимирлатганча бунга тан берди. Сўнг нонни ушатиб тишлаганча кўзига ёш олди. Қип-қизил нонларни кўзига суртди. Бундан ажабланиб сўраганимда:

ўзбек аёлининг битта нон ёпиш учун бағишлаган маҳоратини «Гиннеснинг Рекордлар китоби»га киритса бўларкан» дея қулиб қўйди.

Бир журналист шундай деганди: «Аслида буюклик оддийликдандир». Мен буни оналаримиз тимсолида кўраман. Бетақор шоир Муҳаммад Юсуф таъриф берганидек:

Кўрдим сулувларнинг энг фарангларин,
Ё худбинман, ё бир касман ман.
Парижнинг энг гўзал рестороанларин,
Битта тандиринга алишмасман ман!!
Хулқар ФАРМОН қизи.

ТИКОН УЧИДА ОЧИЛГАН ГУЛ

Ишдан эртароқ бўшадим, шунинг учун дугонамни кийга йўл олдим. Уни роса соғингандим. Кўнглимда илик туйгулар билан ганжли нақшлар солинган дарвоза кўнгиригига эндигина қўл узатгандим, ичкаридан овоз келди.

— Сен зоти пастга уйланиб, ўғлим орзу-ҳавас нима билмай ўтгати. Тугмаслигинг — дард устига чиқкан. Иззатинг бил-да энди шумқадам! Мен қайтиб бу уйда қорангини кўрмайин. Акс ҳолда ўзингга ёмон бўлади.

Зардали қадам товушлари дарвоза томонга яқинлашди. Ноқўлай аҳволга тушиб қолмаслик учун ортимга чекиниб, йўлга чиқиб олишга аранг улгурдим.

Қўлидаги елпигични асабий айлантирганча чиқиб келган олтиш ёшлардаги аёл — дугонамнинг қайнонаси дарвозани шу қадар зарб билан ёнди-ки, дарвозахонага осилган сермунчоқ қандилларга тебраниб кетди.

Турган жойимда қотиб қолдим. Нима қилишни билмасдим. Кетишни истардим, аммо дугонамга юрагим ачирди. Ҳозир балки қон йиғлаб ўтиргандир, бир оғиз тасаллига зордир, деб ўйладим-у, кўнгирикни босдим.

Бироз вақт ўтиб, эшик табақаси охишта очилиб, дугонамнинг чеҳраси кўринди. Зумда йиғидан қизарган кўзларига қувонч порлади.

— Вой, ўртоқжон, кел! Сениям кўра-диган кун бор экан-ку. Росаям кўргим келаётганди. Кир, нима қилиб турибсан останада? Келакон!

У менинг қўлимдан ушлаб, меҳмонхонага бошлади. Негадир, ўзимни қўлга ололмасдим. Дугонам эса тинмай, мендан ҳол-аҳвол сўради. Дарров дастурхон тузашга уйнаб кетди. «Бироврга кирдим, кетишим керак», дейишимга қарамай, учиб-қўниб охишона ва меҳмонхона ўртасида қатнард.

Атрофга разм соламан. Ҳаммаёқ чин-

ндай тоза, саришта. Токлар тагига экилган анвоий гуллар қийғос очилган.

Ниҳоят, у қаршимга келиб ўтирди.

— Тинчмисан, Шоира?

Савол бердим, ўзимнинг ичимдан нимадир узилгандай бўлди. Мен... мен унинг маҳзун тортиб қолишини кутгандим. Йўқ, у мени хайрон қолдирди.

— Аваз акам ишдалар, кун бўйи қайнонам иккимиз уйдимиз. У киши ўз онамдай меҳрибонлар. Мени еру-қўкка ишон-майдилар, доим авайлайдилар. Маҳаллада ишлари бор экан, ҳозиргина чиқиб кел-

тудди. «Мен келгунча сиз кўп уринмай дам ола туринг» дея қайта-қайта тайинлаб кетдилар.

Бир кам дунё экан, бахтимнинг тўқис бўлишига биттагина тирноқ кам. Умидимизни узганимиз йўқ, бизгаям Худонинг атагани бордир. Ойимлар (қайнонамлар демоқчи) шифокорларга олиб бориб кўрсатилдилар. Ажаб эмас...

Улар жаннати аёллар. Нега дейсанми? Олти йил бўлди шу ҳовлига келин бўлиб тушганимга. Бирор марта фарзандсизлигимни юзимга солмадилар. Қайтага сабрли бўлишим кераклигини айтадилар...

Дугонам кўп гапирди. Оғзидан бол томиб мақтарди қайнонасини. У сўзлагани сайин бироз вақт аввалги кўнглимдаги нотинчлик аста йўқола борар, ўрнини хотиржамлик эгаллай бошлаганди, негадир.

Ўйлардим: Қайсидир файласуф аёлга таъриф бераётганида, уни «тикон устида очилган гул» дея атаган экан. Тоғ каби улкан дардини, ташвиштини юрагига, қароқлари ортига қўйиб, дунёга чиройли табассум билан боқишга қодир гул экан аёл. Чиндан ҳам тикон устида очилган гул!...

... Бу воқеага анча вақт бўлганди. Биласизми, дугонам яқинда фарзандли бўлди. Бир қуни қайнона-келини кўчада учратиб қолдим. Дугонам тўлишиб, янада чиройли бўлиб кетибди. Қайнонасининг қўлида чақалоқ, Уни тинмай ўпиб, эркаларди...

Шахло ТОШБЕКОВА

ОИЛАНИНГ

«КҮЧАТ» — унинг туб маъноси «куч+ўт»дан олинган, яъни бу сўз кўчириб ўтказилган ўт маъносини беради. «Гийҳ» маъносидаги «ўт» сўзи кейинчалик «ўт» бўлиб кетган.

«ЎРТИМЧАК» — ўриб юрадиган, ўрмалиб юрадиган нарса маъносини англатади.

«ТУН» — бу сўз «кеча» маъносидан ташқари «тинчланиш», «осойишталик» маъносини англатган.

«СИН» — қомат, гавда. «Сину сумбатига қаранг» дейлиши ҳам шу маънода. «Синчи» сўзи ҳам шундан келиб чиққан. Синчи — отнинг гавдасига ва ташқи кўринишига қараб, унинг қандай от эканлигини айтиб бера олади.

«ЧИЛ» — сўзи ҳозирги тилда, асосан, полвонлар қураши пайтида фойдаланиладиган усулга айтилади. Масалан: «Полвон қутилмаганда рақибига чил берди», яъни усул қўллади. Бирок бу сўзнинг асли қадимги тилимизда «ёмонлик» маъносини англатган. Ҳозир ҳам бировга панд берган одамга нисбатан «ёмон чил берибди» деган ибора қўлланади.

Эшқобил ШУКУР

тайёрлади.

«БАХТ»

Юзларимни мусатфо нафаси ила силаб

ТУЙГУ

уйғотган тонгда ҳовлига чиқсам... Лабига шудринг томган атиргулни ушлаганча, қулиб пешвоз чиқиб турибсиз.

Юз-қўлимни ювиб, хонамга қайтиб кирдим. Кўзуга тикилдим. Тикилдим увуқимда ёқимли бир сесканиш пайдо бўлди. Қаршимда Сиз «турардингиз!» Кийинаётми, ҳатто елкаларимда ҳам кўларингиз ҳароратини ҳис қилдим.

Кўчага отландим. Лекин ўшанда ҳам ёлғиз эмасдим. Ортидан кимингдир қатъият билан ташланган қадамлари то-

вуши эшитилиб турарди. Қутилмаганда қоқилиб кетдим. Йўқ, йиқилмадим. Сиз мени ушлаб қолдингиз...

Ҳаёлимизга туташ ҳаёларим ила кун бўйи бахтиёр юрдим. Уйга қайтдим, яна «сиз» билан. Кечки овқат маҳали оиламиз аъзолари орасида сизнинг борлигингизни туйдим. Менга чиройли тикилдингиз. Юрагим ҳаққириб кетди. Идишларни йиғиштиргач, хонамга йўл олдим. Мусиқа янгради. Деразадан юлдузлар чараклаган осмонга узоқ термулди.

Кўзларимни уйқу элта бошлади. Шунда... Қўлгимга шивирлаган ширин ва ёқимли овоз келди. «Сизни...» Сўнг ухлаб қолибман...

Мадина АЛЛАБЕРГАНОВА

Менимча, муҳаббат...

УНИ СЕВАМАНМИ?

«Кимки севгани билмаса, демак, у яшамабди». Яқинда китобда бир донишманднинг шундай гапини ўқиб, биринчи марта ўзимга ўзим савол бердим: «Мен хотинимни севаманми ўзи, — агар севаман бўлсам, яшамаган эканман-да». Ёшим 41 да, уйланганимга 16 йил бўлди. Шу пайтгача аёлимни болаларимнинг онаси бўлгани учунгина ҳурмат қиламан, деб ўйлардим. Лекин... мен болаларимнинг онасисиз бир кун ҳам яшай олмайман. У ишга кетгач, ўзим ишдалигимда ҳам доим уни ўйлайман. Бир кунда 5-6 марта лаб қўнғирок қиламан, хол-аҳволини сўрайман. Кишлоққа ота-онасиникига кетса, 2 кундан кейин зерика бошлайман. Кечикиб кетса, ортидан ўзим етиб бораман. Уни ҳеч қачон хафа қилмайман. Унинг камчиликлари борми, деб сўрарсиз. Бор, жудаям кўп, лекин унинг камчиликларини камчилик деб билмайман. Эрталаб ишга кетаётганимизда мен уйимиз олдидаги бекатга, автобусга чиқишим керак, у эса яна бир бекат пастга пиёда бориши керак. Лекин у билан гаплашиб, пиёда кетиш менга азбаройи ёққанидан, яна бир бекат пастга тушаман. Ишдан уйга келаётганимда, «ишқилиб мендан олдин уйга келган бўлсин» деб келаман. Эшикни очишим билан болаларим чугурлаб олдимга чиқади. Лекин уларга берадиган биринчи саволи «ойинг қани?» бўлади. Шу саволимга болаларим жавоб беришга улгурмай, ўзи пешвоз чиқади — ичимдан хурсанд бўлиб кетаман. Баъзида мени «кўрқитиш» учун ҳали ишдан келмаган киши бўлиб яшириниб олади. Мен эса уйда йўқлигини билиб, тарвузим қўлтигимдан тушиб, жиғибийроним чиқади. Шунда у яширинган жойидан чиқиб келади. Ишонасизми, мен ширинликка эга бўлган ёш боладай хурсанд бўлиб кетаман, уни даст кўтариб оламан.

Баъзан ўртоқларим билан улфатчилик қилиб, кеч қолиб кетсам, у менга уйга тезроқ келишимни сўраб, қўнғирок қилади. Шу заҳотиёк мен даврани тарк этаман. Улар — дўстларим «сен хотинингдан кўркасан», дея маломат қилишади. Мен хотинимдан кўрқаманми?... Нега кўрқисим керак? Кеч борсам, у мени дўппослайдими? Хотиним ҳатто хараша, жанжал қилишни ҳам билмайди, нега кеч қолдингиз демайди, фақат... фақат икки-уч кунлаб гаплашмай қўяди. Мен ана шундан кўрқаман. Мен учун у билан гаплашмаслик — азов. Чунки ҳоҳ телевизор кўриб ўтирай, ҳоҳ овқатланай ёки газета-китоб ўқий, у менинг ёнимда бўлиши керак. Агар у ўз иши билан бошқа хонага чиқиб кетса ҳам мен беҳаловат бўла бошлайман.

У менга ҳеч қачон муаммоларини айтмайди, у мен ишдан келганимча овқатини емай қўтиб ўтиради, маошини олган кун, албатта, мени хурсанд қилиш учун нимадир сотиб олади, ишим юришмай хафа бўлган кунларим доим қўтилмаган ҳазиллари билан кўнглимни кўтаради... Айтинг, айтинг, азизлар, мен уни севаманми? Мен яшапманми?

САИД,

Сирдарё вилояти.

Муҳаммад ЮСУФ

*Севмоқ — бу,
Кечирмоқ дегани асли,
Токи бу дунёда қуёш бор, гул бор.
Ялпизлар гуллаган шу баҳор фасли,
Содиқ ҳамдам бўлган сен менга, дилбар.*

*Ғийбатлар тингладим, айланди бошим,
Хўл тупроқ қуйдирди товоңларимни.
Ва мана мен унга кўнглимдан юлқиб,
Кўндим беор дўстлик гўмонларимни.*

*Уйлар суравердим кечалар танҳо,
Гоҳо жиққа ёшга тўлганда кўзим.
Ва сени севамоқдан олдин бир кун
Дилдан севиб қолдим ўзимни ўзим...*

*Севмоқ — бу, ўзингни англамоқ асли
Токи замин аро қуёш бор, гул бор.
Райҳонга кўмилган шу баҳор фасли,
Садоқатли ёр бўл, сен менга, дилбар.*

*Севгим, мен сени севаман, тамом,
Ғамгин кўзинг, ҳадиқ тўла кўзингни.
Севмоқ — бу, кунда бир кўрмоқ бахтидир
Озгин қўлларингни, сепкил юзингни...*

ИККИЛАНИШ ТУРИБМАН

Ёшим 22 да. Доим уйланиш, оила қуриш ҳақида ўйласам... Баъзида бу масалада икки хил фикрга дуч келаман: «Ҳақиқий севги тўйдан кейин бошланармиш», яна айтишадики, севиб, билиб, кўриб, синаб турмуш қуриш керак дейишади. Лекин мен ҳали кўнглимдагидек қизни учратмадим. Аммо севишдан ҳам кўрқаман. Айтишади-ку, «муҳаббатнинг кўзи кўр, қўлоғи қар бўлади» деб. Бирортасини севиб қолсам, унинг камчиликларини кўрмасдан, эшитмасдан, англамасдан,

кейинчалик оила қургач, қийналсам-чи, деб ўйлайман. Балки ўзимдан катта акамнинг оила масаласида ҳаёти жудаям чигал бўлгани учун кўрқарман. Чунки акам севиб уйланган аёли билан икки йил яшаб, ажрашиб кетди. Иккинчи марта уйланаётганда қизни ота-онам топишди. Акам у билан ҳам узок яшамади. Сабаб, иккинчи хотини биринчи муҳаббатини унутолмаганмиш. Ана шундай ҳаёт жумбоқларидан кейин одам оила қуришга, жуфт танлашга иккиланиб қоларкан...

МАЪРУФ,
Самарқанд.

КУЁВНИ ЧИМИЛДИҚДА КЎРГАНМАН

Бизлар бир-биримизни чимилдиқда кўрганмиз. Лекин 42 йил бирга бахтли яшадик. «Сиз» оғзимиз «сен»га бормади. Беш нафар фарзандларимизни ўқитдик, уйли-жойли қилдик. Турмуш ўртоғим билан ҳозирги яшаётган уй-жойимизни бирга қурганимиз. Мен том сувасам, у киши лой ташиб турган. У киши пичан ўрса, мен пичанларни ғармлаганман. Баъзида уйларниям бирга йиғиштирдик. Овқатни бирга қилардик. У киши менга жуда меҳрибон эди. Оиладаги меҳр-муҳаббатни кўриб, ўсиб-ўлғайган ўғилларим худди оталаридай менга меҳрибон. Нафақат менга, хотинларига ҳам худди шундай садоқатли. Авваллари «Эркакнинг бир қўлида қамчиси бўлиши керак» дейишарди. Бу бекор гап. Турмуш ўртоғимнинг чексиз меҳри, муҳаббати туфайли биз энг қийин пайтда ҳам қийинчиликларни енгиб ўтганмиз. Аслида муҳаббат деганлари шу эмасми?

ФАЗИЛАТ,
Жиззах.

УЧ ЙИЛ СИНАШИБ ЮРГАНМИЗ

Мен баъзида ёшларнинг икки-уч марта учрашиб, кейин оила қураётганига ҳайрон қоламан. Ахир, қандай қилиб бу қисқа фурсатда одам бир-бирини билиши мумкин. Ёшим 36 да. Турмуш қурганимга ўн икки йил бўлди. Хўжайиним билан тўйгача уч йил учрашиб юрганмиз. Оиламизнинг бахтли оилалардан бири эканлиги, авваламбор севишиб турмуш қурганимизда деб ўйлайман. Чунки ҳозир ҳам ўшандаги илк танишувимиз, учрашувларимизни, ширин хотираларни тез-тез эслаб тураимиз. Мен у кишидан хафа бўлсам, хўжайинимнинг турмуш қургунимизча бўлган меҳрибонлигини, мен учун ҳамма нарсага тайёр бўлганлигини ўйлайман. Шунда у кишини яхши кўриб кетаман — ҳафалигим таркайди. Уша пайтлари мен доимо «биз албатта бахтли оила бўламиз» дердим. Шунинг учун айна пайтда ҳам ўша гапларимга амал қилиш ҳаракатида бўламан. У киши ҳам «сен дунёдаги энг бахтли аёлсан» деб кўп марта такрорлагани учунми, сўзининг устидан чиққиси келади — кўнглимни оғритмайди. Тўғри, оилада ҳар хил ҳолат бўлади. Лекин биз уни чўқураштирмаймиз. Чунки бир-биримизни севиб турмуш қурганимиз. Ахир, донишмандлар айтганидек: «Севишиб бир-бирига эмас, балки биргалашиб бир томонга қараш демакдир».

САДОҚАТ,
Навоий вилояти.

Сахифани
Барно СУЛТОНОВА
тайёрлади.

ДУШАНБА 15

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.05 «Ихор».
7.10 ТелеТеатр: «Олтин девор».
8.00 «Тахлилнома».
8.40 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
9.20-10.20 «Маънавият»
«Болалар сайёраси»:
10.20 «Болалар дунёси».
10.40 «Жаҳон пари». М/ф.
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Қирол Сежонг». Т/с.
11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Она замин нематлари».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон».
13.00 Миллий кино: «Ганг дарёсининг қизи».
14.00 «Ахборот».
14.15 «Ватанпарвар».
15.00 «Юртим бўйлаб» дастури: «Китоб» геологик қуриқонаси.
15.35 «КиноТеатр».
16.00 «Заковат».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Қонун химоясида».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».
18.05 Миллий сериал: «Бобур».

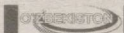
18.40 ТВ - анонс.
18.45 «Очун».
18.55 «Бир кун».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.05 «Қирол Сежонг». Т/с.
20.45 «Ватанимни қўлайман».
20.50 ТВ - анонс.
21.00 «Ахборот».
21.30 «Парламент вақти».
21.50 «Ога-инилар». Б/ф.
1-қисм.
22.45 «Иқлим».
22.50 ТВ - анонс.
22.55 «Шерлок Холмс ва Доктор Ватсон». Т/с.
24.00 - 00.10 Тунги наволар.

YOSHLAR

13.55 «Yoshlar» салони.
14.00 «Қамолот».
14.10 «Бугундан эсдалик».
14.30 «Ватан меҳри».
14.40 Навоий вилоят телерадиоканаллари тақдими этади: «Илҳом чашмаси».
14.55 «Мафтуркор замин».
15.00 «Ўзбеким».
15.30 «Даврининг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
15.55 «Ўзбек адабиёти».
16.00 «Давр».
16.10 «Олтин тупроқ».
16.20 «Тошкентнома».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси».

СЕШАНБА 16

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.05 «Ихор».
7.10 ТелеТеатр: «Олтин девор».
7.50 «Рақсинг сехри олами».
8.00 «Ахборот».
8.30 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
9.20 - 10.20 «Маънавият» дастури.
10.20 «Очун».
10.30 Сурхондарё вилоят телерадиоканаллари тақдими этади: «Элда азиз одамлар».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Қирол Сежонг». Т/с.
11.50 «Ахборот». /инглиз/.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон».
12.50 «Иқлим».
12.55 Миллий сериал: «Бобур».
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Ака-ука Гриммларлари». М/с.
14.00 «Ахборот».
14.15 «Минг бир ривоят».
14.20 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
15.05 «Олам ва одам» дастури: «Самовий археология».
15.55 ТВ - анонс.
16.00 «Тезкор хабарлар».
16.15 «Қон дас».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Худудлар ҳаёти».

«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «ТВ - бизнес хабарлари».
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий сериал: «Бобур».
18.45 «Қамолот оstonаси».
19.00 «Навоийни англаш».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.05 «Қирол Сежонг». Т/с.
20.45 «Ватанимни қўлайман».
20.50 ТВ - анонс.
21.00 «Ахборот».
21.30 Эркин мавзу.
21.50 «Ога-инилар». Б/ф.
2-қисм.
22.40 «Иқлим».
22.45 ТВ - анонс.
22.55 «Шерлок Холмс ва Доктор Ватсон». Т/с.
23.55 - 00.05 Тунги наволар.

YOSHLAR

7.00 «Ешлар майдони».
7.30 «Табассум қили».
8.00 «Рақсар гулдаси».
8.10 «Қайтар дунё». Т/с.
8.55 «Менинг оилам».
9.00 «Даврининг боласи».
9.10 «Мультитанорама».
9.20 «Китоб - офтоб».
9.35 «Автопатруль».
10.00 «Давр».
10.10 «Ўғирланган орзу».
Т/с.
11.00 «Муъжизавий дунё».
12.00 «Уйимдаги фаршдам».
12.20 «Ғолиб». Т/с.
13.00 «Давр».

М/ф.
17.30 2009 йил - Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили: «Қишлоқ ва таълим».
17.40 «Ҳаёт завоқи».
17.55 «Ўзбек адабиёти».
18.00 «Қайтар дунё».
18.45 «UzEX».
18.50 «Тошканди азим».
19.00 «Давр».
19.30 «Ўғирланган орзу». Т/с.
20.20 «Автопатруль».
20.40 «Тасвир ва таассурот».
21.00 «Шерюрак». Т/с.
21.55 «Кўнгил».
22.00 «Давр».
22.30 Киноклассика: «Даллол».
23.35 «Юрт тинчлиги».

7.25 «Салом, Тошкент!»
8.25 «Хуа Мулан». М/ф.
9.50 «Карвонсарой».
10.00 «Тошкент хайвонот боғи». Т/ф.
10.25 «Эзги таътил кунлари»:
«Маликанинг кундаликлари-2».
12.20 «Ланка ўйни» қисқаметражли Б/ф (Премьера)
12.35 «Саргузаштлар ороли».
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.25 «Ўсимликлар олами».
Х/ф.
16.25 «Эзги таътил кунлари».

13.10 «Тошкентнома».
13.30 «Шерюрак». Т/с.
14.20 «Ватанпарвар».
15.00 «Ешлар майдони».
15.30 «Даврининг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
16.00 «Давр».
16.10 «Тошкент таронаси».
16.20 «Ешлар ва таълим».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси».
17.35 2009 йил - Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили: «Қишлоқдаги тенгдошим».
18.00 «Қайтар дунё». Т/с.
19.00 «Давр».
19.30 «Ўғирланган орзу». Т/с.
20.20 «Футбол-2009».
20.50 «Келажак эгалари».
21.00 «Шерюрак». Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 «Алибобо ва қирқ қароқчи». 1-қисм.

ПРОФИЛАКТИКА МУНОСАБАТИ БИЛАН 16 ИЮН КУНИ «ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ УЗНИНГ КЎРСАТУВЛАР ДАСТУРИНИ СОАТ 14.55 ДАН БОШЛАЙДИ.
14.55 Кўрсатувлар тартиби.
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Анонс».
15.25 «Ўсимликлар олами».
Х/ф.
16.15 «Тошкент-2200».
16.20 «Эзги таътил кунлари»:
«Таня ва икки мушкетёр».
Б/ф.
17.30 «Анонс».

13.35 «Эски альбом».
«Болалар сайёраси»:
13.40 «Ака-ука Гримм эртақлари». М/с.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Ранг дунё».
14.40 «Эркин иқтисодиёт».
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Вақт машинаси».
16.00 Жаҳон мусикаси хазинасида. Франческо Челиа. «Адриана Лекуврёр». 1-қисм.
17.00 «Ахборот».
17.15 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
18.05 Миллий сериал: «Бобур».
18.45 «Очун».
18.55 «Обод манзиллар».
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.05 «Қирол Сежонг». Т/с.
20.45 «Ватанимни қўлайман».
21.00 «Ахборот».

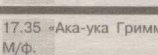

7.00 «Ешлар майдони».
7.30 «Табассум қили».
7.50 «Ўзбек адабиёти».
8.00 «Рақсар гулдаси».
8.10 «Қайтар дунё». Т/с.
8.55 «Менинг оилам».
9.00 «Даврининг боласи».
9.10 «Мультитанорама».
9.20 «Келажак эгалари».
9.30 «Ўзбек адабиёти».
9.35 «Соғлиқ - бойлик».
10.00 «Давр».
10.10 «Ўғирланган орзу».
Т/с.

«Оқтошлик болалар» Б/ф.
17.35 «Ака-ука Гриммлар».
М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекуррьер-маркет».
18.15 «Тошкентнинг илм масканлари».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси».
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
20.00 «Пойтахт». /рус/.
20.25 «Аёл қалби».
20.45 «Эхо веков». Т/ф /Премьера/.
21.00 «Милагрос». Т/с /рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.55 «Телекуррьер-маркет».
22.20-00.00 «Два мира».
Х/ф.

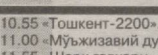
7.00 «Бодроное утро».
8.00 «Талкин».
8.35 «Малахов +».
9.30 «Версия».
10.05 «Фазовий футбол».
10.30 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИЯ КУБОГИ. ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯ-ИСПАНИЯ.
12.10 «Вилотат спорти».
13.10-13.45 «Профринг».
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус тили)
18.55 История ФИФА.
19.10 «АЗИЯ ЛОТО».
19.55 Теннис.
20.55 «Футбол шархи».
21.55 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИЯ КУБОГИ. БРАЗИЛИЯ - МИСР.
23.30 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИЯ КУБОГИ. АКШ-ИТАЛИЯ.

17.35 «Ака-ука Гриммлар».
М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекуррьер-маркет».
18.15 «Хумоя».
18.25 «Тошкент 2200».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси».
Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Истеъдод».
20.00 «Пойтахт». /рус/.
20.20 «Репортаж». /рус/.
20.30 Тошкент шахрининг 2200 йиллигига: «Менинг маҳаллам».
20.50 «Ўйларим».
20.55 «Тошкент-2200».
21.00 «Милагрос». Т/с /рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Анонс».
21.55 «Телекуррьер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20-00.00 «Памятная прогулка». Х/ф.

7.50 «Тет-а-тет».
8.20 «Малахов +».
9.05 «Фазовий футбол».
10.05 Регби.
10.45 «Футбол шархи».
11.15 Пляжный футбол.
12.05 ФУТБОЛ. МАВСУМНИНГ ЭНГ ЯХШИ УЧРАШУВЛАРИ. «Челси» - «Ювентус».
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус тили)
18.55 «Футбол мундиал».
19.15 Теннис.

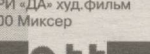

10.55 «Тошкент-2200».
11.00 «Муъжизавий дунё».
11.55 «Шарқ гавҳари».
12.00 «Дуторчи қизлар».
12.20 «Ғолиб». Т/с.
12.55 «Ўзбек адабиёти».
13.00 «Давр».
13.10 «Такдир».
13.25 «Тошкент таронаси».
13.30 «Шерюрак». Т/с.
14.20 «Футбол-2009».
14.50 «Ватан меҳри».
15.00 «Ешлар майдони».
15.30 «Даврининг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
16.00 «Давр».
16.10 «Олтин тупроқ».
16.20 «Тошкентнома».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси».
17.30 «Қишлоғимиз хат».
17.35 «Қишлоқ тараққиёти».
17.55 «Ўзбек адабиёти».
18.00 «Қайтар дунё». Т/с.
18.45 «UzEX».

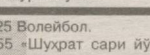

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Кайл ХУ»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Вавилон» худ. фильм
14.20 Prime time (рус)
14.30 «Премьера» (рус)
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 Ўзбек наволари
17.30 «Кинокуррьер»
18.30 «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
21.00 Сериал «Кайл ХУ»
22.00 Комедия «ВСЕГДА ГО-ВОРИ» худ. фильм
00.00 Миксер

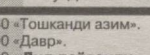
06:00 «Улуғимсан, Ватаним!» маърифий дастур
07:30 «Парламент соати»
07:50 «Ватанимни қўлайман» мусикий дастур
08:00 «Буни ҳаёт дейдилар»
08:30 Худудий телестанцияларнинг эфир вақти
20:00 «Денгиз аждархоси» т/с.
20:30 «Ешлар» студияси тақдим этади.
20:45 «Сўғдиёна» аёллар кўрсатуви

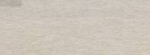
20.25 Волейбол.
21.55 «Шухрат сари йўл».
Бадий фильм.
23.50 ФУТБОЛ. МАВСУМНИНГ ЭНГ ЯХШИ УЧРАШУВЛАРИ. «Интер» - «Манчестер юнайтед»
TV-MARKAZ
07.00 Ўзбек наволари
07.40 Ўзбек наволари
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Кайл ХУ»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Всегда говори - Да» х/ф
13.25 Ўзбек наволари
14.30 «Jannat Makon»
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 Премьера (узб)
18.00 Ўзбек наволари
18.30 «Жассига ўхшаши йўқ»
19.10 Ўзбек наволари
21.00 Сериал «Кайл ХУ»
22.00 «СЕКРЕТ» худ. фильм
23.50 Миксер

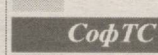
06:30 «Улуғимсан, Ватаним!» маърифий дастур
07:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
07:50 «Ватанимни қўлайман» мусикий дастур
08:00 «Яхши кайфият»
08:30 Худудий телестанцияларнинг эфир вақти
20:00 «Денгиз аждархоси» т/с.
20:30 «Ешлар» студияси тақдим этади.
20:45 «Сўғдиёна» аёллар кўрсатуви

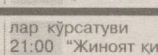
18.50 «Тошканди азим».
19.00 «Давр».
19.30 «Дил пайванди».
20.20 «Автопатруль».
20.40 «Yoshlar-FM».
21.00 «Шерюрак». Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 Киноклассика: «Алибобо ва қирқ қароқчи». 2-қисм.
7.25 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Муҳаббат қаҳваси».
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Репортаж». /рус/.
10.00 «Телекуррьер-маркет».
10.20 «Хумоя».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Милагрос». Т/с /рус/.
11.15 «Тошкентда латифа».
11.20 «Мушкетёр». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.

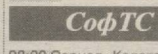
21:00 «Жиноят қидирув бўлими» т/с
21:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
21:50 «Ватанимни қўлайман» мусикий дастур
22:00 «Яхши кайфият»
22:30 «Йўқотилган йиллар» т/с.
23:00 Миллий кино: «Нотаниш» б\ф
24:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури

СофТС
08:00 Сериал «Кадетство»
08:50 Сериал «Папины дочки»
09:20 «Мир в твоей тарелке»
10:10 «Мать и Дочь»
11:00 «Мир в твоей тарелке»
11:25 «Друзья моего хозяйства»
11:50 Программа «Гнездо»
12:15 «6 Кадров»
12:40 Сериал «Папины дочки»
13:10 Музыка
13:50 «Мир в твоей тарелке»
14:40 «Мать и Дочь»
15:30 Сериал «Рыжая»
16:20 «Мир в твоей тарелке»
16:45 «Друзья моего хозяйства»
17:10 Программа «Гнездо»
17:35 Сериал «Кадетство»
18:25 «Галилео»
18:50 Программа «Гнездо»
19:15 Сериал «Папины дочки»
19:45 «Истории в деталях»
20:10 Сериал «Папины дочки»
20:40 «6 Кадров»
21:00 Сериал «Рыжая»
21:55 «Истории в деталях»
22:20 «6 Кадров»
22:45 «Музыка»

лар кўрсатуви
21:00 «Жиноят қидирув бўлими» т/с
21:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
21:50 «Ватанимни қўлайман» мусикий дастур
22:00 «25-кадр» кино кўрсатуви
22:30 «Йўқотилган йиллар» т/с.
23:00 Миллий кино: «Такдир» б\ф
24:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури

СофТС
08:00 Сериал «Кадетство»
08:50 Сериал «Папины дочки»
09:20 «Мир в твоей тарелке»
10:10 «Мать и Дочь»
11:00 «Сладкие истории»
11:25 «В интересном положении»
11:50 Программа «Гнездо»
12:15 «6 Кадров»
12:40 Сериал «Папины дочки»
13:10 Музыка
13:50 «Мир в твоей тарелке»
14:40 «Мать и Дочь»
15:30 Сериал «Рыжая»
16:20 «Сладкие истории»
16:45 «В интересном положении»
17:10 Программа «Гнездо»
17:35 Сериал «Кадетство»
18:25 «Галилео»
18:50 Программа «Гнездо»
19:15 Сериал «Папины дочки»
19:45 «Истории в деталях»
20:10 Сериал «Папины дочки»
20:40 «6 Кадров»
21:05 Сериал «Рыжая»
21:55 «Истории в деталях»
22:20 «6 Кадров»
22:45 «Музыка»

14.50 «Тошкентнинг илм масканлари».
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Ўсимликлар олами».
Х/ф.
16.10 «Эзги таътил кунлари»:
«Еввоий оқушлар» Б/ф.
17.35 «Ака-ука Гриммлар».
М/ф.
17.55 «Телекуррьер-маркет».
18.15 «Эртанинг эгалари».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси».
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Дурдона».
20.00 «Пойтахт». /рус/.
20.30 «Менинг шахрим».
20.45 «Эътиқод».
21.00 «Милагрос». Т/с /рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Ўйларим».
21.55 «Телекуррьер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20 - 23.55 «Бриллиантовая рука». Х/ф.

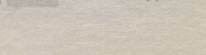
4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ».
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать»
14.50 «Давай познакомимся».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.05 «Жди меня».
18.55 Премьера. «Обручальное кольцо».
20.00 «Время».
20.30 Премьера. «Смерть шпионам. Крым».
21.30 «Юрий Андропов. Пятнадцать месяцев надежды».
22.35 «Познер».
23.40 Ночные новости.
23.55 Программа Сергея Шолохова «Тихий дом» на «Кинотавре».
0.30 Комедия «Ну что, приехали?».
2.00 Новости.
2.05 Комедия «Ну что, приехали?». Продолжение.
2.15 Триллер «Мертвые птицы».

4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать» с Михаилом Ширвиндтом.
14.50 «Давай познакомимся».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.20 Т/с «СЛЕД».
18.05 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым.
18.55 Премьера. «Обручальное кольцо». Многосерийный фильм.
20.00 «Время».
20.30 Премьера. «Смерть шпионам. Крым». Многосерийный фильм.
21.35 «Домострой. Предел терпения».
22.35 Ночные новости.
22.55 На ночь глядя.
23.45 Эрик Роберт в остророжественном фильме «Живым или мертвым».
1.15 Чарльз Бронсон в приключенческом фильме «Рейд на Энтеббу».
2.00 Новости.
2.05 Х/ф «Рейд на Энтеббу». Продолжение.

7.00 «Бодроное утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.20 «Малахов +».
9.05 «Фазовий футбол».
10.05 ФУТБОЛ. МАВСУМНИНГ ЭНГ ЯХШИ УЧРАШУВЛАРИ. «Арсенал» - «Рома».
11.45-13.40 ФУТБОЛ. УЗБЕКИСТОН КУБОГИ. 1/4 ФИНАЛ. «НАСАФ» - «ХОРАЗМ».
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Олимп сари йўл».
18.55 Волейбол.
19.50 «Спортлото».
20.00 Теннис.
21.30 ФУТБОЛ. ЖАХОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ САРАЛАШ УЧРАШУВИ. БАХРАЙН - УЗБЕКИСТОН
23.25 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИЯ КУБОГИ. ЖАР - ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯ.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек навалари
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек навалари
09.30 Серил «Кайл Ху»
10.30 Ўзбек навалари
11.30 «Секрет» худ. фильм
12.30 Ўзбек навалари
13.30 «Кинокуръер»
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 Ўзбек навалари
17.30 «Бизнинг мусика»
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек навалари
20.00 «M-Files»
20.30 Ўзбек навалари
21.00 Серил «Кайл Ху»
22.00 «ВОЗВРАЩЕНИЕ» х/ф
00.05 Миксер

ntt

06:30 «Улуғимсан, Ватаним» маърифий дастури
07:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
07:50 «Ватанимни куйлайман» мусикий дастур
08:00 «25-кадр» кино курсатуви
08:30 Худудий теле-станцияларнинг эфир вақти
20:00 «Денгиз аждархоси» т/с
20:30 «Ешлар» студия-синг тақдим этади.

20:45 «Сўғдиёна» аёллар курсатуви
21:00 «Жиноят кидирув бўлими» т/с
21:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
21:50 «Ватанимни куйлайман» мусикий дастур
22:00 «Дилкаш лаҳза» т/с
22:30 «Йўқотилган йиллар» т/с
23:00 Миллий кино: «Ортикча омад» б/ф
24:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури

СофТС

08:00 Серил «Кадетство»
08:50 Серил «Папины дочки»
09:20 «Мир в твоей тарелке»
10:10 «Мать и Дочь»
11:00 «Иностранная кухня»
11:25 «Детская»
11:50 Программа «Гнездо»
12:15 «6 Кадров»
12:40 Серил «Папины дочки»
13:10 Музыка
13:50 «Мир в твоей тарелке»
14:40 «Мать и Дочь»
15:30 Серил «Рыжая»
16:20 «Иностранная кухня»
16:45 «Детская»
17:10 Программа «Гнездо»
17:35 Серил «Кадетство»

18:25 «Галилео»
18:50 Программа «Гнездо»
19:15 Серил «Папины дочки»
19:45 «Истории в деталях»
20:10 Серил «Папины дочки»
20:40 «6 Кадров»
21:05 Серил «Рыжая»
21:55 «Истории в деталях»
22:20 «6 Кадров»
22:45 «Музыка»

4.00 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе

утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать» с Михаилом Ширвиндтом.
14.50 «Давай поженимся!».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.20 Т/с «СЛЕД».
18.05 «Пусть говорят» с Ан-

реем Малаховым.
18.55 Премьера. «Обручальное кольцо». Многосерийный фильм.
20.00 «Время».
20.30 Премьера. «Смерть шпиона. Крым». Многосерийный фильм.
21.35 «Кумир». «Страна чудес Рины Зеленой».
22.35 Ночные новости.
22.55 Начать глядя.
23.45 Мелани Гриффит в триллере Брайана Де Пальмы «Подставное тело».
1.45 Ирина Скобцева, Николай Еременко в фильме «Молодость с нами».
2.00 Новости.
2.05 Фильм «Молодость с нами». Продолжение.

ПАЙШАНБА 18

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иқлим».
7.05 «Ихор».
7.10 ТелеТеатр: «Чечак».
7.55 «Олтин мерос».
8.00 «Ахборот».
8.30 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
9.20 - 10.20 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайраси»:
10.20 «Цирк, цирк, цирк».
10.35 «Мулқдор».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «Кирол Сежонг».
Т/с.
11.50 «Ахборот»./инглиз/.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Иқлим».
13.55 Миллий серил: «Бобур».
13.30 ТВ - анонс.
«Болалар сайраси»:
13.35 «Ака-ука Гримм эртаклари»./М/с.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 «Одамлардан бери».
14.40 «Тараққиёт ва фаровонлик сари»
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Вақт машинаси».
15.55 ТВ - анонс.
16.00 Жаҳон мусикаси хазинаси. Франческо Челли. «Адриана Лекувер» - 2-қисм.
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Маҳалла».
«Болалар сайраси»:

17.35 «Эртаклар - яхшиликка етаклар».
17.55 ТВ - анонс.
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий серил: «Бобур».
18.45 «Юртим бўйлаб» дастури: «Канкатеп».
19.00 «Агар Сиз...»
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот»./рус/.
20.00 ТВ - анонс.
20.05 «Кирол Сежонг».
Т/с.
20.45 «Соз сеҳри».
21.00 «Ахборот».
21.30 «Хонадон».
21.55 «Олтин аср»./б/ф. 2-қисм.
22.45 «Иқлим».
22.50 ТВ - анонс.
22.55 «Шерлок Холмс ва Доктор Ватсон»./Т/с.

7.00 «Ешлар майдон».
7.30 «Табассум кил»
8.00 «Ракслар гулдастаси».
8.10 «Кайтар дунё»./Т/с.
8.55 «Менинг оилам».
9.00 «Даврининг боласи».
9.10 «Мультитанорама».
9.20 «Қишлоқ ва тағлим».
9.30 «Ўзбек адабиёти».
9.35 «Автопатруль».
9.55 «UzEX».
10.00 «Давр».
10.10 «Дил пайванди».
11.00 «Муъжизавий дунё».
11.55 «Шарқ гавҳари».
12.00 «Тасвир ва таассурот».
12.20 «Ғолиб»./Т/с.
13.00 «Давр».
13.10 «Тошкентнома».

13.25 «Олтин тупрок».
13.30 «Шерюрак»./Т/с.
14.20 «Эверест».
15.00 «Ешлар майдон».
15.30 «Даврининг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
16.00 «Давр».
16.10 «Тошкент таронаси».
16.20 «Ешлар ва тағлим».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Айқач Гами»./М/ф.
17.30 «Қишлоғимга хат».
17.35 «Дуторчи қизлар».
17.55 «Ўзбек адабиёти».
18.00 «Кайтар дунё»./Т/с.
18.50 «Тошканди азим».
19.00 «Давр».
19.30 «Дил пайванди».
20.20 «Чемпион».
20.40 «Ўзбегим».
21.00 «Шерюрак»./Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 «Шахризодадининг янги эртаклари»./1-қисм.

7.20 Курсатувлар тартиби.
7.25 «Салом, Тошкент!»
8.25 Бизнес-«Пойтахт».
8.30 «Муҳаббат қавҳаси»./Т/с.
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Тошкент-2200».
9.45 «Интервью»./рус/.
9.55 «Уйларим».
10.00 «Телекуръер-маркет».
10.20 «Тошкентда лағзифа».
10.25 «Анонс».
10.30 «Пойтахт»./рус/.
10.40 «Миллагрос»./Т/с/рус/.
11.10 «Тошкент-2200».
11.15 «Анонс».
11.20 «Сени севдим»./б/ф.
12.50 «Дурдона».
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50 «Ягонамансан, Тошкентим!»

14.55 «Тошкент-2200».
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Ўсимликлар олами»./Х/ф.
16.10 «Аёл қалби».
16.25 «Эзги тағтил кунлари»./Тилсимой гаройиб қизлар»./б/ф.
17.35 «Ака-ука Гриммлар»./М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекуръер-маркет».
18.15 «Тошкент-2200».
18.20 «Анонс».
18.25 «Уйларим».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қавҳаси»./Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Иқтисод-ревью»./рус/.
19.55 «Анонс».
20.00 «Пойтахт»./рус/.
20.20 «Репортаж».
20.30 «Тошкент оқшомлари».
21.00 «Миллагрос»./Т/с/рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Анонс».
21.55 «Телекуръер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20 - 23.40 «Драконий жемчуг: Эволюция»./Х/ф/Премьера/.

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.20 «Малахов +».
9.05 «Фазовий футбол».
9.30 «Хабарлар» (ўзб тил)
10.05 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИОНАЛ КУБОГИ ИСПАНИЯ - ИРОК.
11.45-13.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ саралаш учрашуви. Баҳрайн - Ўзбекистон.

18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.55 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИОНАЛ КУБОГИ. АКШ - БРАЗИЛИЯ.
20.55 Волейбол. Ўзбекистон чемпионати.
21.30 «Хабарлар» (ўзб. тил)
21.55 Теннис. Карши. Аёллар Челленжер турнири. Якка тартиб. Финал.
22.55 Волейбол.
23.25 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИОНАЛ КУБОГИ. МИСР - ИТАЛИЯ.

07.00 Ўзбек навалари
07.40 Ўзбек навалари
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек навалари
09.30 Серил «Кайл Ху»
10.30 Ўзбек навалари
11.30 «Возвращение» х/ф
13.50 Ўзбек навалари
14.30 Премьера (ўзб)
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 Ўзбек навалари
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.10 Ўзбек навалари
20.00 «Jannat Makon»
20.30 Ўзбек навалари
21.00 Серил «Кайл Ху»
22.00 «ШАББОНА» б/ф
23.50 Миксер

06:30 «Улуғимсан, Ватаним» маърифий дастур
07:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
07:50 «Ватанимни куйлайман» мусикий дастур
08:00 «Дилкаш лаҳза»

07.00 Ўзбек навалари
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек навалари
09.30 Серил «Кайл Ху»
10.30 Ўзбек навалари
11.30 «Шаббона» б/ф
13.20 Ўзбек навалари
14.20 Prime time (рус)
14.30 «M-Files»
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 Ўзбек навалари
17.30 Премьера (рус)
18.00 Ўзбек навалари
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек навалари
20.00 «Тулар муборак»
21.00 Серил «Кайл Ху»
22.00 «ПОЦЕЛУЙ НА ВЫЛЕТ» худ. фильм
00.00 Миксер

06:30 «Улуғимсан, Ватаним» маърифий дастур
07:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
07:50 «Ватанимни куйлайман» мусикий дастур
08:00 «Яхши кайфият»
08:30 Худудий теле-станцияларнинг эфир вақти
20:00 «Денгиз аждархоси» т/с
20:30 «Ешлар» студия-синг тақдим этади.
20:45 «Сўғдиёна» аёллар курсатуви
21:00 «Жиноят кидирув бўлими» т/с
21:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
21:50 «Ватанимни куйлайман» мусикий дастур
22:00 «Буни ҳаёт дейдилар» т/с
22:30 «Йўқотилган йиллар» т/с
23:00 Миллий кино: «Юлдуздингни бер, осмон»
24:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури

19.15 Серил «Папины дочки»
19.45 «Истории в деталях»
20.10 Серил «Папины дочки»
20.40 «6 Кадров»
21:05 Серил «Рыжая»
21:55 «Истории в деталях»
22:20 «6 Кадров»
22:45 «Музыка»
4.00 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать» с Александром Малаховым.
14.50 «Давай поженимся!».
15.55 Судебные с Максимом Шевченко.
23.50 Билли Боб Торнтон в комедии «Школа негодяев».
1.35 Фильм «Бензин, еда и жилье».
2.00 Новости.
2.05 Фильм «Бензин, еда и жилье». Продолжение.

08:00 Серил «Кадетство»
08:50 Серил «Папины дочки»
09:20 «Мир в твоей тарелке»
10:10 «Мать и Дочь»
11:00 «Иностранная кухня»
11:25 «Детская»
11:50 Программа «Гнездо»
12:15 «6 Кадров»
12:40 Серил «Папины дочки»
13:10 Музыка
13:50 «Мир в твоей тарелке»
14:40 «Мать и Дочь»
15:30 Серил «Рыжая»
16:20 «Иностранная кухня»
16:45 «Детская»
17:10 Программа «Гнездо»
17:35 Серил «Кадетство»
18:25 «Галилео»
18:50 Программа «Гнездо»

19.15 Серил «Папины дочки»
19.45 «Истории в деталях»
20.10 Серил «Папины дочки»
20.40 «6 Кадров»
21:05 Серил «Рыжая»
21:55 «Истории в деталях»
22:20 «6 Кадров»
22:45 «Музыка»
4.00 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать» с Александром Малаховым.
14.50 «Давай поженимся!».
15.55 Судебные с Максимом Шевченко.
23.50 Билли Боб Торнтон в комедии «Школа негодяев».
1.35 Фильм «Бензин, еда и жилье».
2.00 Новости.
2.05 Фильм «Бензин, еда и жилье». Продолжение.

08:00 Серил «Кадетство»
08:50 Серил «Папины дочки»
09:20 «Мир в твоей тарелке»
10:10 «Мать и Дочь»
11:00 «Иностранная кухня»
11:25 «Детская»
11:50 Программа «Гнездо»
12:15 «6 Кадров»
12:40 Серил «Папины дочки»
13:10 Музыка
13:50 «Мир в твоей тарелке»
14:40 «Мать и Дочь»
15:30 Серил «Рыжая»
16:20 «Иностранная кухня»
16:45 «Детская»
17:10 Программа «Гнездо»
17:35 Серил «Кадетство»
18:25 «Галилео»
18:50 Программа «Гнездо»

ЖУМА 19

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иқлим».
7.05 «Ихор».
7.10 ТелеТеатр: «Чечак».
7.55 «Олтин мерос».
8.00 «Ахборот».
8.30 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
9.20 - 10.20 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайраси»:
10.20 «Цирк, цирк, цирк».
10.35 «Мулқдор».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «Кирол Сежонг».
Т/с.
11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Диерим табияти».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Иқлим».
13.55 Миллий серил: «Бобур».
13.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайраси»:
13.35 «Ака-ука Гримм эртаклари»./М/с.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 2009 йил - Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили. «Қишлоқ ҳаёти».
14.40 «Олам ва одам» дастури: «Вақт машинаси».
15.35 «Оталар сўзи - ақлнинг қизи».
16.35 «Обод манзиллар».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Саломатлик дастури».
«Болалар сайраси»:

ка етаклар».
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий серил: «Бобур».
18.55 «Минг бир ривоят».
19.00 «Зиё» студияси: «Этикод мустақамлиги йўлида».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот»./рус/.
20.05 «Кирол Сежонг»./Т/с.
20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.00 «Ахборот».
21.30 «Муқаддас қадамжолар».
21.50 «Қўтов»./б/ф.
23.10 ТВ - анонс.
23.15 «Шерлок Холмс ва Доктор Ватсон»./Т/с.

7.00 «Ешлар майдон».
7.30 «Табассум кил»
7.50 «Ўзбек адабиёти».
8.00 «Ракслар гулдастаси».
8.10 «Кайтар дунё»./Т/с.
8.55 «Менинг оилам».
9.00 «Даврининг боласи».
9.10 «Мультитанорама».
9.20 «Навоий набиралари».
9.35 «Чемпион».
10.00 «Давр».
10.10 «Дил пайванди».
10.55 «Тошкент-2200».
11.00 «Муъжизавий дунё».
12.00 «Ўзбегим матолари».
12.20 «Ғолиб»./Т/с.
13.00 «Давр».
13.10 «Қишлоқ тараққиёти».
13.30 «Шерюрак»./Т/с.
14.20 «Ранглар фалсафаси».
14.50 «Ватан меҳри».
15.00 «Ешлар майдон».
15.30 «Даврининг боласи».

15.40 «Миллий мультфильм».
16.00 «Давр».
16.10 «Олтин тупрок».
16.20 «Тошкентнома».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Айқач Гами»./М/ф.
17.35 «Келажак эгалари».
17.45 «Ешлар ва тағлим».
18.00 «Кайтар дунё»./Т/с.
19.00 «Давр».
19.30 «Дил пайванди».
20.20 «Ҳаёт сўқоқлари».
20.50 «Тошкент кўчалари».
21.00 «Шерюрак»./Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 Киноклассика: «Шахризодадининг янги эртаклари»./2-қисм.

7.25 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Муҳаббат қавҳаси»./Т/с.
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Эртаним эгалари».
9.55 «Уйларим».
10.00 «Телекуръер-маркет».
10.20 «Репортаж».
10.30 «Пойтахт»./рус/.
10.40 «Миллагрос»./Т/с/рус/.
11.10 «Мохир»./рус/.
11.35 «Уч плюс икки»./б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50 «Тошкент-2200».
14.55 «Ягонамансан, Тошкентим!»
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Ўсимликлар олами»./Х/ф.
16.10 «Иқтисод-ревью».
16.20 «Эзги тағтил кунлари»./«Арабелла-қароқчи қизи»./б/ф.
17.35 «Афиша»./рус/.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекуръер-маркет».

18.15 «Маърифат фидойилари».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қавҳаси».
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Уйларим».
19.50 «Саломат бўлинг!»
20.00 «Пойтахт»./рус/.
20.20 «Интервью».
20.30 «Нима учун»
21.00 «Миллагрос»./Т/с/рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.55 «Телекуръер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20.00 «Королевы Лангкаузи»./Х/ф./Премьера/.

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.00 «Хабарлар» (рус тил)
8.20 «Малахов +».
9.05 «Фазовий футбол»./Серил.
9.30 «Хабарлар» (ўзб тил)
10.05 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ саралаш учрашуви.
11.45-13.20 ФУТБОЛ. МАЪСУМНИНГ ЭНГ ЯХШИ. УЧРАШУВЛАРИ. «РЕАЛ» - «ЛИВЕРПУЛ».
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 «Спорт салтанати».
19.15 Стрельба из лука. Кубок мира.
19.45 «ГОЛ».
20.45 Волейбол. Мировая лига.
21.30 «Хабарлар» (ўзб. тил)
21.55 «Аптека слушает».
22.40 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ саралаш учрашуви.

ШАНБА 20

ОТДАВЛАТ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иқлим».
7.05 Миллий кино: «Кўзларим йўлингда».
7.50 «Тонги наволар».
8.00 «Ахборот».

«Болалар сайёраси»:

8.30 «Вал - И». М/ф.
10.00 «Зиё» студияси: «Эътиқод мустақамлиги йўлида».
10.20 1. «Чинсен». 2. «Маўрит».
11.00 «Оналар мактаби».
11.20 «Кирол Сежонг». Т/с.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иқлим».
13.10 Миллий сериал: «Бобур».
14.00 «Ахборот».
14.20 «Сизки, мени йўқламадингиз». Теленовелла.
14.40 «Душанба эрталаб».

Б/ф.

16.35 «Минг бир маслаҳат».
16.55 «Ўзбегим ёшлари».
1-қисм.

«Болалар сайёраси»:

17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Корақалпоқ наволари».
18.10 «Саломатлик сирлари».
18.30 ТВ - анонс.
18.35 «Хандалак». Ҳажвий кўрсатув.
19.00 «Рангин дунё».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Ёшлар.
19.30 «Ахборот»./рус/.
20.00 ТВ - анонс.

20.05 «Кирол Сежонг». Т/с.

20.45 «Шарқ тароналари».

21.00 «Ахборот».

21.40 Тошкент - 2200. «Та-

рих кўзгуси».

22.00 «Ҷаҳат «Ха» де».

Б/ф. Премьера.

YOSHILAR

7.00 «Ёшлар майдони».

7.30 «Табассум қил!».

8.00 «Ракслар гулдаси».

8.10 «Қайтар дунё». Т/с.

8.55 «Менинг оилам».

9.00 «Давринг боласи».

9.10 «Китоб - офтоб».

9.20 «Динотопия». Б/ф.

10.00 «Давр».

10.10 «Дил пайванди». Т/с.

11.00 «Хаёт сўқмоқлари».

11.30 «Шарқ оханлари».

12.00 «Ҷолиб». Т/с.

13.00 «Давр».

13.10 «Тошкентнома».

13.25 «Олтин тупроқ».

13.30 «Шерорак». Т/с.

14.20 «Таранум».

15.00 «Ёшлар майдони».

15.30 «Давринг боласи».

15.40 «Миллий мультфильм».

16.00 «Давр».

16.10 «Қишлоқдаги тенгдошим».

16.25 «Ўзбек адабиёти».

16.30 «Болалар давраси».

17.00 «Давринг боласи».

17.10 «Қувноқ сеҳрарлиқ». Б/ф.

18.20 «Болалар табассуми».

18.30 «Тошкент таронаси».

18.35 «Чемпион».

19.00 «Давр».

19.30 «Дил пайванди». Т/с.

20.20 «Айланай...».

20.40 «13-студия».

21.00 «Шерорак». Т/с.

22.00 «Давр».

22.30 Кино: «Жеру олмоси».

ТОШКЕНТ

7.20 Кўрсатувлар тартиби.

7.25 «Салом, Тошкент!».

8.25 Бизнес-«Пойтахт».

8.30 «Мухаббат қаваси». Т/с.

9.20 «Карвонсарой».

9.30 «Пойтахт».

9.40 «Тошкент-2200».

9.45 «Интервью».

9.55 «Уйларим».

10.00 «Телекурьер-маркет».

10.20 «Саломат бўлинг!».

10.30 «Пойтахт». /рус/.

10.40 «Милагрос». Т/с /рус/.

11.10 «Афиша». /рус/.

11.20 «Олтин тўқмоқ». Б/ф.

13.00 «Салом, Тошкент!».

14.00 «Дунё» теледастури.

14.50 «Туризм ҳақида». /рус/.

15.20 «Тошкент-2200».

15.25 «Чорбоғ». Т/ф.

15.35 «Анонс».

15.40 «Мулоҳаза учун мавзу».

16.10 Ёзи таътил қулариди: «Но-зигийим». Б/ф.

17.35 «Афиша».

17.45 «Карвонсарой».

17.55 «Телекурьер-маркет».

18.15 «Истеъдод».

18.30 «Пойтахт».

18.50 «Мухаббат қаваси». Т/с.

19.40 Бизнес-«Пойтахт».

19.45 «Тошкентда латифа».

19.50 «Репортаж».

20.00 «Пойтахт». /рус/.

20.20 «Қишлоқ тарихи ва фаровонлиги йили». Давлат дасту-рининг ижроси юзасидан «Тош-кент ва тошкентликлар».

21.00 «Милагрос». Т/с /рус/.

21.25 «Анонс».

21.30 «Пойтахт».

21.50 «Анонс».

21.55 «Телекурьер-маркет».

22.15 Кино SMS со звездами».

22.20-01.25 Индийское кино по субботам: «Вир и Зара». Х/ф.

SPORT

8.00 «Бодрое утро».

8.50 «Тет-а-тет».

9.00 «Хабарлар» (рус. тил).

9.25 «Соғлом оила».

10.00 «Хабарлар» (ўзб. тил).

10.25 «Фоторевю».

10.45 «Уйиндан ташқари холат». Бадий фильм.

12.20 «Стать ближе». Ток-шоу.

13.05 Волейбол. Мировая лига.

14.25-14.45 «Ракибингиз гроссмейстер».

18.00 «Жасур болалар».

18.30 «Хабарлар» (рус. тил).

18.55 «Военное дело».

19.15 «Файтер». Восточные единоборства.

19.40 «Ринг» да Микки Вара - Артуро Гатти.

20.15 ФУТБОЛ. ЖАХОН КУБОГИ - 2010.

21.30 «Хабарлар» (ўзб. тил).

21.55 Теннис. Халқаро турнир.

23.25 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИЯ КУБОГИ.

ИСПАНИЯ-ЖАР. Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.

01.20 «Тунингиз осуда бўлсин!».

ТОШКЕНТ

7.20 Кўрсатувлар тартиби.

7.25 «Салом, Тошкент!».

8.25 Бизнес-«Пойтахт».

8.30 «Мухаббат қаваси». Т/с.

9.20 «Карвонсарой».

9.30 «Пойтахт».

9.40 «Репортаж».

9.50 «Тошкент-2200».

9.55 «Телекурьер-маркет».

10.15 «Истеъдод».

10.30 «Пойтахт». /рус/.

10.40 «Анонс».

10.45 «Афиша».

10.55 «Мю, болагинам Мю». Б/ф.

12.30 «Саргузаштлар ороли».

12.55 «Тошкент-2200».

13.00 «Салом, Тошкент!».

14.00 «Анонс».

14.05 «Ака-ука совчилар». Муқимий номдаги мусиқали драма театрининг спектакли.

15.40 «Телекурьер-маркет».

16.00 «Вакт асирлигида». Б/ф.

17.50 Тошкент шахрининг 2200 йиллигига: «Менинг шахрим».

18.05 «Анонс».

18.10 «Тошкент-2200».

18.15 «Карвонсарой».

18.25 «Сеҳри қироқ». М/ф.

19.50 «Анонс».

19.55 «Болаликка қайтиб».

20.15 «Телекурьер-маркет».

20.35 «Анонс».

20.40 «Тошкентда латифа».

20.45 «Ягонаман, Тошкентим».

20.50 «Сабантуй в Ташкенте».

21.20-23.20 «Кино SMS со звездами».

«Возвращение мушкетёров».

«Пираты Карибского моря. Конеч света».

«Последний легион».

SPORT

8.00 «Бодрое утро».

9.00 «Хабарлар» (рус. тил).

9.20 «Куноқ стартлар».

10.00 «Хабарлар» (ўзб. тил).

10.25 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИЯ КУБОГИ.

ИРОК - ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯ.

12.05 Конный спорт. Кубок мира.

12.45-14.25 ФУТБОЛ. МАВСУМНИНГ ЯНГИ ЯШИ учрашувлари.

«Вильярреал» - «Панатинаикос».

18.00 «АВТОГРАФ».

18.30 «Версия».

19.00 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ.

«БУНЁДКОР» - «НАВБАХОР».

Туридан-тўғри олиб кўрсатилади.

20.55 «Тақдир чизгилари».

21.30 «Талкин».

22.05 «Профринг».

23.05 Чемпионат мира по футболу. Курс-ЮАР.

23.25 ФУТБОЛ. КОНФЕДЕРАЦИЯ КУБОГИ. ИТАЛИЯ - БРАЗИЛИЯ.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари

09.30 Мультфильм

10.30 «Baby Terra Landiya»

11.00 «Jannat Makon»

11.30 «Жизнь или что-то вроде того» худ. фильм

13.30 Ўзбек наволари

15.00 «Жасинга ўхшаш йўқ»

17.00 Ўзбек наволари

17.30 «M-Files»

18.00 Ўзбек наволари

18.40 Ўзбек наволари

20.00 «Кинокурьер»

20.30 Ўзбек наволари

21.30 «Премьера» (рус)

22.00 «Люди икс. Росомеха» х/ф

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари

07.30 Prime time (рус)

07.40 Ўзбек наволари

09.30 Мультфильм

10.30 Baby hits

11.30 «Поцелуй на вылет» худ. фильм

13.25 Ўзбек наволари

14.40 Ўзбек наволари

16.00 Семейное кино: «АГЕНТ КОДИ БЭНКС» худ. фильм

18.20 Ўзбек наволари

19.00 Prime time (рус)

19.10 Ўзбек наволари

20.00 «Бизнинг мусика»

21.00 Ўзбек наволари

21.30 «Премьера» (ўзб)

22.00 «ЖИЗНЬ ИЛИ ЧТО-ТО ВРОДЕ ТОГО» худ. фильм

00.00 - 02.00 «Другая музыка»

ntt

17:00 «Янги авлод» бо-

лалар дастури

18:00 Худудий теле-

станциялар лойиҳалари

18:10 «Тарона»

18:30 «Сўғдиёна» аёл-

лар кўрсатуви

19:00 Миллий кино:

«Йўқолган одам» б\ф

20:30 «Дийдор ширин»

дам олиш дастури

21:30 Экран хандаси:

«Хандалак» ижодидан

21:40 «Қутилмаган то-

моша»

22:00 «Захар» б\ф

ntt

17:00 «Янги авлод» бо-

лалар дастури

18:00 Худудий телестан-

циялар лойиҳалари

18:10 «Тарона»

18:30 «Сўғдиёна» аёллар

кўрсатуви

19:00 Миллий кино

«Дард» б\ф

20:30 «Парламент соати»

кўрсатуви

21:00 «Одамлар орасида»

ток шоуи

21:30 Юлдузлар ёғдуси

22:00 «Никох» бадий

фильми

СофТC

08:00 Музыка

09:00 «Мир в твоей тарел-

ке»

09:25 «Дом с мезонином»

09:50 «Декоративные страсти»

10:15 «Полевые работы»

11:05 «Иностранная кухня»

11:30 «Жизнь прекрасна»

13:10 «Самый умный»

14:45 «Истории в деталях. Спец-

выпуск»

15:15 «Галилео»

16:05 Сериал «Папины доч-

ки»

17:15 Сериал «Рыжая» (5

серий)

21:30 «Истории в деталях.

Дайджест»

21:55 «6 кадров»

22:20 Музыка

СофТC

08:00 Музыка

09:00 Сериал «Папины доч-ки» (5

серий) 11:05 «6 Кадров»

11:30 «Жизнь прекрасна»

13:10 «Самый умный»

14:45 «Истории в деталях. Спец-

АНДИШАНИНГ ОТИ ҚЎРҚОҚ ЭМАС

Олти нафар фарзандни ўқиштири, уйли-жоили қилиб ўстирган ота-онанинг бешинчи боласиман. Тақдир тақозоси туфайли турмушим бузилиб, уйимга қайтиб келдим. Уртамизда фарзанд бўлмади. Ота-онанинг «биз тириклик вақтимизда уй-жойлик бўлиб қол» деган кистови билан квартира сотиб олдим. Кўни-кўшнларим яхши, опа-опа деб ҳурмат қилишади. Маҳаллада хотин-қизлар кўмигаси аъзосиман, 64 хонадондан бирорат 4 қаватли уй бошқаруви ҳам этиб тайинлашган.

Аслида бўш ўтиришни ёқтирмаслигим сабабли жамоатчилик ишлари — катта уйнинг муаммолари билан ҳам шуғулланаман. Очиги, кўчага чиқиб кўни-кўшнлар билан гап сотишга вақтим ҳам, хоҳишим ҳам йўқ. Хуллас, атрофдагиларга имкони борича фойдам тегса дейман.

Кўнларнинг бирида кичик бир дўконча очиб, тирикчилик қилувчи кўшни аёл ёнимга келиб, «фалончи сизни ундай деди, униси бундай дейди», деб қолди. Хуллас, сезиб турибманки, мен бу гапларни эшитиб, жазавога тушиб, ҳалигилар билан «орани очик» қилиб олишмни у жуда истаётганди. Аксинча, унинг қипқизил игводан иборат «деди-деди»си шу кунгича эсимдан кикиди. Парво қилмадим. У эса кутишдан чарчади. Шу орада кўшним билан муносабатларимиз ўз-ўзидан қалинлашиб кетди.

ёхуд тухматчига жазо борми?

борди-келдимиз кучайди.

У даволаниш учун санаторийга кетган пайти дўконда савдо сусайиб, даромад камайди. Албатта, у бу ҳақда менга қайғуриб, нолиди. Тўғриси, унга раҳмим келди. Чунки аёл боши билан оиласини шу дўкон орқали боқиб турган эди-да. Унга ичим ачишгани боис уйимдаги бор пулларимни олиб чиқиб бердим.

Суюнганидан йўғлаб юборди. «Раҳмат, кўшничон, бир ойда қарзингизни узаман», дея ваъда берди. Орадан бир ярим ой вақт ўтди. Лекин у пулларини қайтариш ўрнига мени бераҳмлиқда, баритошлиқда айблаб, ўзининг ғариб-лигини айтиб юраверди. Пулларимни эса бўлак-бўлак қилиб,

минг дашмон билан қайтарди.

Беминнат қилган яхшилигим эвазига судхўрлик қилди, деган маломатни орттирдим. Кўшнларим мени яхши билишгани учун унинг тўқиган тухматларини эшитиб, танбех ҳам беришди. Шундаям инсоф кирмади. Охири мен ҳақимда ҳар хил бўлар-бўлмас гаплар тарқатди, ҳатто боласизлигимни масхара-лайдиган бўлди. Бу орада унинг дўкони бузилиб кетди, тирикчилик ўтказиш учун кўшнлардан қарз сўрайдиган аҳволга тушиб қолди. Шуғуллас, «синди».

Бироқ унинг гапларига ҳеч ким қулоқ солмай қўйса ҳам мен ҳақимда ғийбат тўқитишдан тўхтамади. Охиргиси жуда ошиб туш-

ди: «Тугмаган хотин деб раҳмларинг келмай қўя қолсин, аслида у жуда ёш вақтида тугиб қўйиб, уялгандан боласини акасига бериб қочиб кетган» деган бўхтон гапни уйлаб топди. Бунисига энди чидолмадим. У бу қилмиши билан нафақат мени, балки раҳматли акам ва унинг менга ниятда меҳрибон бўлган ўғли ҳамда келинойимнинг кадр-қимматини ҳам ерга урди.

Шунча вақт чидаб келганим етар, тухматчи жазосини олиши керак, деган ниятда уни судга беришга қарор қилдим. Уйимдагилар билан маслаҳатлашсам, 80 ёшга кирган онам, 55 ёшга чиққан янгам, кўнгилчан жияним маъқулламади. «Ёмон билан тенглашманг, инсофини берсин, худдойимнинг жазоси бор ундайларга» дейишди. Мен барибир кимгадир дардларимни тўкиб солгим келарди. Бекордан-бекорга айтган тухмат-бўхтонлари учун ҳам у қачонлардир жавоб беришини билармикан? На бирон қариндош-уруғига, кўни-кўшнисига, на маҳалла-қўйга нафи тегмайдиган бундай худбин, игвогар, ғийбатчиларнинг тегирмонига сув қуяётганлар ўзимиз билан бирга ҳар кун салом-алик қилиб, ҳатто бир дастурхон устида нон еб юрганга нима дейсиз?

Қани айтинг, азизлар! Мен қандай йўл тутай? Андишаю кадр-қимматни бир четга қўйиб, бу аёлни судга берайми? Ёки?..

Матлуба НАСРИДИНОВА

«ЭНГ ЗУККО ОИЛА»

ФИКР
БЕЛЛАШУВИГА
МАРҲАМАТ!

► 1-САВОЛ

Бу одам илк марта коинотдаги янги бир дунёга оёқ қўйганида: «Менинг бу қадамим инсониятнинг энг муҳим қадамидир», деган. Бир ўйлаб кўринг-чи, бу гап кимга тегишли?

► 2-САВОЛ

Шундай бир балиқ тури борки, унинг эркаги қарийди, урғочиси эса ҳеч қачон қаримайди. Оилангиз билан сувости олами мўъжизаларига бир қизиқиб кўринг-чи, гап қайси балиқ тури ҳақида бораёпти?

Ғолиблар учун тахририятнинг махсус совғаси бор.

ГУНОҲНИНГ КАТТА-КИЧИГИ ЙЎҚ

У маҳаллага йўғлаб келди. «Ёрдам беринг, амакижон», — дея раисга ёлворди. «Ёрдам беринг, опажон», — дея маслаҳатчига ялинди. «Оиламни асраб қолай. Ўғлим бор — ҳаётдан умидим бор. Эримнинг оила аъзолари қабул қилишмаяпти. Тўғри, ёшлик қилгандирман, католик ўтгандир мендан. Лекин тавба қилдим, десам ҳам қулоқ солишмаяпти. Боламини тирик етим қилман, десам ҳам унашма-

япти. Аллақачон бошқа келин топишибди, тўйга ҳозирлик қуришяпти. Мен нима қиламан? Болам нима қилади?..» Яна нималар демади шўрлик. Тошлар бўлса эрирди. Музлар бўлса эрирди. Бироқ қайнона эримади. Эр эримади. Юраклари тош экан. Вужудлари муз экан. Маҳалла аралашиб, қанчалар савоб ишлар қилинганди. Жар ёқасидаги рўзгорлар тинчиганди. Лекин шу ёлвориб-ёлвориб йи-

лаётган жувонга келганда ожиз қолишди.

«Мен улар билан аллақачон қудачиликни узганман», — деди беш вақт намозини қанда қилмайдиган қайнона.

«Ўғлимга унданам яхши қизни олиб бераман», — деди ўзининг ҳам бир замон келин бўлганлигини унутган қайнона.

«Касал, ранги заъфарон», деди ҳар нарсасига тумшуғини тикиб турувчи қайинсингил.

«Ойда, йилда бир келсам,

✓ ЧОРРАҲА

саломини зўрға беради», — деди иззатталаб қайнопа.

Хуллас, биров у деди, биров бу.

Хўш, қуёв-чи? У нима деди?

«Сизлар нима десаларинг шу!» — деди.

Бир оила чилпарчин бўлди. Бир оила барбод бўлди. Айтишларича, қўшнинг уясини бузиш ҳам гуноҳи азим экан. Улар эса...

Лола ЎРОҚОВА.

★ МОҲИР ҲАЙДОВЧИ БЎЛМОҚЧИМИСИЗ? ★

Бунинг учун автомобилларнинг техник жиҳозланиши, ҳаракатланиш қоидалари, бошқариш сир-асрорларидан хабардор ва энг муҳими, ҳайдовчилик гувоҳномасига эга бўлишингиз шарт.

Қаерга, кимга мурожаат қилишни биласизми? Яхшиси, бу ишда

«DILANJTALI» АВТОМАКТАБИ

жамоаси сизга яқиндан ёрдам беришга тайёр. Бу автомактабда «В» тоифали ҳайдовчилар тайёрланади.

Ўқиш муддати — 3 ой.

Ўқиш учун тўланадиган ҳақ ҳам арзон — 90000 сўм.

Дарслар ва машғулотлар шанба ва якшанба кунларидан ташқари ҳар куни соат 17⁰⁰ дан 20⁰⁰ гача давом этади.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, 3-мавзе, 162-мактаб. Мурожаат учун телефон: 277-93-83

Ойбек билан битта мактабда ўқиб, бир маҳаллада яшардик. У мактабни битирган йилиёқ институтга кирди. Сўнг шахар ҳавоси таъсир қилдими, бутунлай ўзгариб кетди. Кўп дугоналарим унга ҳавас билан қарашиб, бир-бирларига сирлашганларидан ҳам хабарим бор. Мен эса мактабни битирган йилим

Тўйимиз ҳам дабдабали ўтди, мен энг бахтли келинлардан бири эдим. Ёзи таътил тугаши билан эрим Тошкентга, ўқишларини давом эттириш учун жўнаб кетди. Мен қайнона, қайнонамнинг хизматини оёғим олти, қўлим етти бўлиб қилардим. Куёвнинг икки, уч ойда бир келишини ин-

✓ ТУРМУШ СЎҚМОҚЛАРИ

майман, — дедилар. Мен ҳеч нарса дея олмадим. Яна аввалги ҳаёт бошланди. Кутиш, бола боқиш, рўзор... Энди эрим иши кўплигини баҳона қилиб, қишлоққа жуда кам келадиган одат чиқарди.

ки таниши, касбдоши бўлиши ҳам мумкин-ку, тоғам ҳам ваҳима қилмасин, — дедим ўзимни ўзим алдагандай. Онамни кузатдим... барибир ўзимни ҳеч қўлга ололмасдим. Шубҳа, гумон эза бошладди. Балки турли баҳоналар билан шаҳарга чопишининг сабаби... Кўнглимга ҳар хил гаплар келаверди.

Гўёки бутун ҳаётимни бағишлаган инсондан ажраб қолаётгандай эдим. Бир куни қишлоққа келганида ўзимни қўлга олиб,

✓ ВО, АЖАБ!

ТЕГИРМОНДАН БУТУН ЧИҚҚАНЛАР

(Боши ўтган сонда)

Бундай воқеаларни эшитиб, ажали етмаган ўлмайд, дейишингиз мумкин. Аммо ҳаётда шундай тасодифлар борки, беихтиёр кимдир юқоридан туриб, одамлар тақдирини математик аниқликда бошқарётгандек туюлади. Мисолларни тарихдан келтираемиз.

Биринчи воқеа: 1664 йилнинг 5 декабрь санасида Уэльс шахрининг қирғоғига яқин жойда бир кема чўкиб кетади... 1785 йилнинг 5 декабрь санасида худди ўша жойда яна бир бошқа кема чўкади. 1866 йилнинг 5 декабрида эса ўша жойга учинчи кема ҳам фарқ бўлади. Аммо энг ажабланарлиси, ҳар сафар чўккан кемалардан фақат бир кишигина омон қолар ва омон қолган ўша одамнинг исми-шарифи Хью Уильям бўларди.

Иккинчи воқеа: 1930 йилнинг июль туларидан берида теҳаслик Алан Фолби деган полициячи автохалокатга учрайди. Унинг оёғидаги артерия қон томири қирқилиб кетгани сабаб, тўхтамай қон оқарди. Алан атрофда ҳеч зог йўқлигини кўриб, тақдирига тибериб, ўлимга шай бўлганида, тасодифан яқин ўртадан бир нота-ниш одам ўтиб қолиб, ярадорни топиб олади ва унинг оёғига жут боғлаб, муқаррар ажалдан сақлаб қолади. Бу одамнинг исми Альфред Смит экан.

Полициячи тузалиб кетади. Халоскорини эса қайтиб учратмайди. Аммо орадан беш йил ўтган А.Фолбига автохалокат ҳодисаси юзасидан қақирув тушади. Полициячи ҳодиса ўз берган жойига етиб келиб қўрсаки, асфальт йўл устида оёғидаги артерия қон томири қирқилиб, жон талашиб ётган одам — унинг халоскори Альфред Смит эди.

Яна бир қизиқ воқеа: Айтишларча, қадим замонларда бир бой одамга фолбинлар «ўз отингдан ажал топасан», деб башорат қиладилар. Бойвачча шу кундан ўзининг севибли дулдўлини умуман минмай қўяди ва уни кўзидан нарида сақлашларини буюради. Орадан тўрт йил ўтади. Бешинчи йили эса бой хизматкорларидан ўша дулдўл отини суриштиради. Унга от аллақачон ўлиб кетганини айтишгач, бой қаҳ-қаҳ уриб кулади. Эринмасдан бориб, отининг суякларини ётган жойини топади. Сўнг отнинг бош чаноғи устига оёғини қўйиб, «хўш, менинг ажалимни сен олиб келмоқчи эдингми, ахир ўзинг менданам олдин ўлиб кетибсан-ку», дейди-ю, тўсатдан ағанаб, тил тортмай ўлади. Гап шундаки, отнинг бош чаноғи ичида ўта захарли бир илон қулча бўлиб ётган ва ўша илон бойни оёғидан қақиб ўлдирган эди. Фолбинлар ҳақ бўлиб чиқади: бой ажалини отидан топади.

Қизиқ, ҳинд хиромантлари (кафтга қараб, тақдирдан башорат этувчилар) бундай деган эканлар: «Тақдир — бир учи инсоннинг, иккинчи учи худонинг қўлида турувчи ингичка имдир. Инсоннинг тақдири худонинг қўлида экан, унинг бошқа бир қисми, ўзининг ҳам қўлида эканлигини унутмасликлари керак».

Балки бу гапда жон бордир. Аммо, яна ким билади дейсиз? **Ақбар РАЖАБОВ**

ЎЗИМ ЎЙИНЧОҒУ, ҚАДРИМ ҚЎҒИРЧОҚМИ?

ўқишга қиролмадим. Қишлоқда, биласиз, қизларни тенги чиқиди, тез узатиб юборишади. Онам менга совчи келатганлиги ҳақида гапирганида аввал галати бўлиб кетдим. Кўзларим ёшланди. «Кўй, ўзингни қўлга ол, Холлада, бу савдо ҳаммамнинг бошида бор, ахир, бир умр сени сақлаб ўтиролмаймиз-ку, эртани-кечми, албатта, кимнингдир хонадонига келин бўлиб боришинг тайин. Бу, билсанг, ҳаётнинг бўланиши, қолаверса, сенга совчи юбораётганлар ҳам ёмон оила эмас, ўғли Тошкентда ўқийди. Ҳадемай битириб келса, яхшигина жойда ишлайди. Оиланг тинч, камчилиқсиз, энг асосийси тушунган, ўқиган одамга турмушга чиқаяпсан», дедилар бошимни силаб. Мен «ким ўзи у?» дегандек онамга қарадим. У: «Кўшни маҳалладаги Ҳожимурод аканинг ўғли, Ойбек, танийсан», деганида бутун вужудимни алланечук англаб бўлмас ҳаяжон эгаллаб олди. Онамга сездириб қўймаслик учун ичкари уйга кириб кетдим. Ахир, кўпчилик дугоналарим орзу қилган йигитнинг менга совчи юбориши етти ухлаб тушимга ҳам қирмаганди. Шу кундан эътиборан, Ойбек ҳаёлимни эгаллаб олди. Ўша куннинг эртасигаёқ онам мендан сўраганида: «Сизлар нима десанглар шу», дея жавоб бердим. Унаштирилганимиз ҳақида қишлоқда тез гап тарқалди. Дугоналарим қишлоқнинг энг келишган йигитига турмушга чиқаётганимни эшитиб, айримлари табриклашди, баъзилари эса ичларидан ҳасад қилишди.

тиқлик билан кутиб яшардим. Бу орада хомилдор бўлдим. Буни ҳам оиламизни янада мустаҳкамловчи бахт, деб қабул қилдим. Ниҳоят, ўғлимиз Алижон дунёга келди. Уйдагилар ҳаммалари хурсанд эди. Қайнона-қайнотам набирали, қайнукаларим эса жиянли бўлганликларидан қувонишди. Тошкентга — ҳўжайинимга кўнғироқ қилиб, бу катта янглиқдан уни хабардор этдик. У бўлса имтиҳон топшираётганлиги боис, кейинроқ келишини айтди. Орадан икки ҳафта ўтгач, келди ва узоқ турмай, яна шаҳарга қайтиб кетди. Мен эса яна кунларни санай бошладим. Бу орада ўқиши ҳам тугади. Бир куни иккимиз ёлғиз қолганда: — Холлада, яна озгина сабр қил. Мен шаҳарда ишга қолмоқчиман, бирор уй топганимдан сўнг сизларни ҳам олиб кетаман. Тошкентда яшаймиз, ёш бола билан сарсон бўлишингни иста-

Менда эса шубҳа пайдо бўла бошлади. Лекин негадир унга ишонгим келарди. Бир куни кутилмаганда уйимизга онам кириб келди. Қайнонамнинг кулиб қарши олишларига ҳам рўйхушлик бермай, қўсқагина қилиб: — Уэр, қудда, бир иш билан келувдим, қизимни кўриб кетай, дедим. Унда гапим бор эди, — деди шошилиб.

Мен ҳайрон бўлиб онамни ичкарига бошладим. Уйга кириб ўтиришлари билан ичидагини тўкиб солди: — Холлада, қизим, эрингни Тошкентда хотини бор экан, тунов куни тоғанг шаҳарга тушганди. Куёвнинг бир аёл билан кўрибди, фаҳмлашича, хотини бўлса керак, деяптилар. Келганида секин гап очиб, бир суриштиричи, — дедилар ёшланган қўзларини артarkan. — Сени шу умидда бу хонадонга берганмидим-а?

— Кўйинг ойи, балки шунча-

аста гап бошладим. Сабаби, авваллари ҳеч қачон эримга тик қараб гапирмагандим, шунинг учун ҳам менга бу жуда қийин бўлди. Суриштирдим, ҳатто тоғам кўрганликларини ҳам айтдим. Узоқ ўйланиб турди-да:

— Мени тўғри тушун, Холлада, ота-онам ўшанда уйлантирамиз, деб туриб олишгач... Уларнинг кистовидан сўнг сенга уйландим. Тўғриси, Тошкентда ўқиб юрган пайтимда кўнгил қўйган қизим бор эди. У эса қишлоққа келишни истамасди. Сенга уйландим ҳам билади. Лекин биз... Бир-биримизсиз яшолмасдик. Шунинг учун... — деди-да, секин ташқарига чиқиб кетди.

Ўша лаҳзада бу гапларни эшитиб... ўзимни йўқотиб қўйдим. На йиғлашни, на қулишни биламан. Тасаввур қилинг-а, энг яқин дўстдугонангиз сизнинг юзингизга тик қараб «сен мен учун ҳеч ким эмассан!» деса, қай ҳолатга тушасиз? Мен энди қандай яшайман? Қишлоқдагилар, уйимдагиларга не дейман? Нега одамлар бу даражада тубанлашиб, инсон тақдирини билан уйнашадилар? Ахир, менинг ҳам не-не орзу-уйларим бор эди. Ойбек тўйгача бўлса-да, бир оғиз «менинг севган қизим бор» деб айтганида осилиб олармидим? Энди не бўлади? Ўрта-мизда фарзанд бор. Эртага катта бўлган, мендан отаси ҳақида суриштирса, нима деб жавоб берман? Қадримга йиғлаяпман, қадримга. Қандай йўл тутай энди?

Дилоромнинг дардларини Салоҳиддин СИРОХИДДИНОВ оққа кўчирди.

КЕЧИШ ОСОН...

Севги одам танламайди, вақт билан ҳисоблашмайди.

Севгиси рад этилган шахс ўзини хўрланган ҳис қилиб, пок туйғуларни бир зумда нафратга айланади. Бундай азобдан воз кечиш керакми, ё бўлмаса курашишми? Энг ачинарлиси, суйиб, суйилмаслик, айниқса, севгисининг жавобсиз қолиши инсонни қаттиқ изтиробга солади.

...Кечагина севиб қолиб, ўзини еттинчи осмонда ҳис этган Муниса юрагидаги сирларини яқин дугонаси Сарвинозга ошкор этди. У хайратдан қотиб қолди. У ҳали муҳаббатига жавоб ололмаган бир пайтда, ёқтирган йигитини, яна ким денг, ўз дугонаси яхши кўришини билиб, дунё кўзига қоронғу бўлиб кетди. Нега бундай бўлди? Шу топда у Рустамнинг кўзларига боққиси, Муниса айтган гапларни айтгиси, ундаги ўзгаришни билгиси келди. Уни кидириб борди, тополмади. Бир ҳисобда яхши бўлди. Нима ҳам дерди? «Сизни Муниса яхши кўрар экан, сиз-чи», деб сўрайдимиз?

Сарвинознинг боши қотди. Му-

✓ НИМА ДЕЙСИЗ?

Бир йигитни икки қиз севиб қолибди.

ниса-чи? Ахир, у энг яқин дугонаси эди-ку? Улар ёшлигиданок бирга ўсишган, бир партада ўтиришган, ҳар нарсани бирга баҳам кўрадиган қадрдон дугонаси Сарвиноз Рустамни ёқтиришини Муниса билмасмиди? Энди нима қилиш керак? Ҳаммасига қўл силтасинми, ё?

Бир куни Муниса ўқишга келмади. Рустам хонага бир даста гул кўтариб келиб, ҳаммамнинг олдида Сарвинозга тортиқ қилди. Барча хайрон. Сарвиноз эса хурсанд бўлишини ҳам, хафа бўлишини ҳам билмасди. Шу топда унинг ҳаёлига фақат Муниса келарди. Нима қиларини билмай югурганича хонадан чиқиб кетди. Энди ўртоғининг олдида нима деган одам бўлди? Ахир, яқиндагина у дил тўрида ардоқлаган туйғуларини унга ошкор қилган эди. Бугун бўлса... Рустам ўз икборини Сарвинозга айтди. У нима қилсин? Дугонасидан воз кечсинми ёки унинг учун муҳаббатини қурбон қилсинми? Рустамга Мунисани раво кўриб, ўзи ўртадан чиқиб кетмоқчи бўлди. Аммо Рустам Мунисани севмаслигини, ҳатто уни Сарвиноз рад этган тақдирда ҳам Муниса билан бўлмаслигини айтди.

Орадан бир муддат ўтиб, улар турмуш қуришди. Муниса-чи? Унинг тақдири нима бўлди? У ўзида куч топа олди. Аммо ҳаётдан энг яқин дугонаси ҳамда сўйганини чиқариб ташлади. Балки бу ҳам Мунисага бир синов бўлгандир...

Муҳаббат ХЎЖАЕВА, ЎЗДЖТУ халқаро журналистика факультети талабаси.

ОИЛА ШИФОКОРИ ✓ САЛОМАТЛИК СИРЛАРИ

СОҒЛИГИМИЗ ПОСБОНИ БЎЛА
ОЛАЯПТИМИ?

Республикаси Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастури тўғрисида-ги Фармони асосида мамлакатимизда умумий амалиёт шифокори фаолиятига асос солинди. Бу муҳим ҳужжат ижроси бўйича Тиббиёт олий ўқув юр்தларини тамомлаган талабалар умумий амалиёт шифокори дипломига эга бўладилар. Улар қишлоқ врачлик пунктларида ҳамда шаҳар оилавий поликлиникаларида фаолият юритаётганда оила шифокори деб айtilади.

Шу билан бирга поликлиника ва қишлоқ шифокорлик пунктларида ишлаётган шифокорлар Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Врачлар малакасини ошириш институти ҳамда «Саломатлик-2» дастури лойиҳаси бўйича 10 ойлик махсус курсларда малакаларини оширадилар.

1999-2009 ўқув йилларида махсус дастур бўйича 2627 нафар шифокор қайта тайёрланган ва 207 оила шифокорлари ўз касбий малакаларини оширдилар. Айни кунларда 6075 нафар умумий амалиёт шифокорлари ишламоқда. Аслини олганда умумий амалиёт шифокори ва оила шифокори касб йўналиши бўйича фарқланмайдилар. Қатор ривожланган мамлакатларда улар ҳам оила шифокори, ҳам

умумий амалиёт шифокори деб юритилди.

Юлдуз Саидова республика «Оила» илмий-амалий маркази бўлим бошлиғи, тиббиёт фанлари номзоди:

— Илгари оилада она касал бўлса, терапевтга бориб кўринди. Болани эса педиатрга олиб борарди. Бир сўз билан айтганда бемор икки-уч шифокор ўртасида сарсон бўларди. Ҳозир ота-онани ҳам, болани ҳам фақат битта шифокор кўриқдан ўтказди. Оилавий шифохоналарни ташкил этишдан мақсад, ҳар бир оилада соғлом турмуш тарзини яратишдан иборат. Улар онгида шифохонага фақат касал бўлганда ёки ногиронлик варақаси, маълумотнома зарур бўлгандагина эмас, ўз соғлиқларини доимий назорат қилиб туриш учун ҳеч бўлмаганда бир йилда икки марта бориб туриши кераклигини тушунтириш зарур.

Оила аъзолари орасида келиб чиқадиган касалликлар замирида биринчи навбатда уларнинг соғлом турмуш тарзи билан боғлиқ муаммо ётади. Иккинчи навбатда тиббий маданиятнинг етишмаслиғи. Демак, оила шифокори касалликларнинг оқибати билан эмас, балки уларни келтириб чиқарадиган сабаб билан курашиши керак.

Нигора РАҲМОНОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

Айрим кишилар оёқ, қўл бармоқларини оғриқдан увиштириш ва музлашдан хавотирга тушибди. Бу ҳам аслида касаллик ҳисобланиб, тананинг жисмонан зўриқиши, кам ҳаракатлик оқибатида келиб чиқади. Бундай оғриқ баъзида тез ўтиб кетса, айрим ҳолларда асоратлар қолдириши мумкинлиги тиббиётда қўзғатилади. Киши организмиде тўқималарнинг озикланиши бузилиши сабаб оғриқлар пайдо бўлади. Илмий таъбабатда бу томир синдроми яъни «Рейно касаллиги» номи билан аталади.

БАРМОҚЛАР
КИМЛИГИНИ
«АЙТИБ» БЕРАДИ

Қадимги юнон мутафаккири Арасту «...дунёда ҳеч нарса узоқ вақтгача ҳаракат қилмаслик каби одамни ҳолдан толдирмайди», деб ёзган эди. Француз файласуфи Жан Жак Руссо эса «...яёв юриш мени тириктиради, илҳомлантиради, бардам қилади, кайфиятимни кўтаради. Ҳаракат қилмай туриб мен фикр юритолмайман» деганда мутлақо ҳақ эди. Буюк аллома Абу Али ибн Синонинг фикрича, инсон ички аъзоларининг ойнаси — қант ва оёқ ости белгилари ҳисобланади. Қадимги табиблар қант ва оёқ ости чизикларига қараб, одамнинг ички аъзолари касалликларини даволаганлар.

Қант сержўшт кишилар бадавлат бўлади. Қант рангининг қизиллиги хушфәъллик ва таъби озодлик белгисидир. Қант оқ ва қора аралаш бўлса, бадбахтлик белгиси. Қантда чизикларнинг кўп ёки оз бўлиши ҳам ёмонликдандир, ўртача бўлса, бахт ва иқболдан далолат беради.

Панжаси узун киши узоқ умр кўради. Ингичка, мулоийм панжа хушбахтлик нишонасидир. Юмалоқ, қаттиқ, эгри панжалар бадбахтлик белгисидир. Панжаларни юмганда ораси очик турса, камбағаллик, жипс турса, бадавлатлик нишонасидир.

Халқ таъбаоти қантлар билан қатор машқлар баҳарлини маслаҳат беради. Бундай машқлар қийин пайтларда инсон диққат-этиборини бир нўқтага жамлаб, руҳий ва мушаклардаги зўриқишни йўқотади.

Маълумотларга кўра, юракнинг турли касалликлари билан қийналаётган кишиларнинг жимжилоғи кучсиз бўлади. Баъзан жимжилоғининг букилиши қийинлашиб қоладиган пайтлари ҳам бўлади. Жимжилоқни машқ

қилдириб туриш юрак фаолиятини яхшилайдилар.

Номсиз бармоқни бақувват қилиш жигар учун фойдали. Урта бармоқ эса юқори қон босимини туширади ва ичак фаолиятини яхшилайдилар. Бош бармоққа таъсир қилиш бош мия фаолиятини кучайтириб, иродани мустаҳкамлайди. Кучсиз ҳисобланган кўрсаткич бармоқни мустаҳкамлаш ошқозон ишини, овқат ҳазм қилишни тартибга солади.

Инсон баъзан қутилмаган вазиятга тушиб қолганда ўзини йўқотмаслик учун тез ва бир лаҳзада муҳим қарор қабул қилиши талаб этилади. Бунинг учун қобилиятни рўёбга чиқарадиган машқларни синаб кўришни тавсия этилади.

→ Дастлаб чап қант очилади. Ўнг қўлнинг бош бармоғи билан диққатни жамлашга ёрдам берадиган, чап қант ўртасидаги нўқта сал босилади. Нўқтани босилганда, нафас олинади, бўшаптираётганда нафас чиқарилади. Сўнгра қантларни алмаштириб, ўнг қўл қафтидаги нўқта босилади. Бу машқ тўрт-беш марта такрорланади.

→ Бармоқларни кулф қилиб ёпиш кайфиятни кўтаришга ёрдам беради. Айнан шу машқ ёрдамида бир неча сония давомида бармоқларнинг қангли ёзилади. Бармоқларнинг бир-бири орасидан ўтказиб бош бармоқларнинг учлари бириктирилади. Қўзларни юмиб, фақат бармоқларнинг мана шу ҳолати ҳақида ўйлаб турилади. Бу билан ҳафсаласизлик ва лоқайдликнинг олди олиниб, кайфият кўтарилади...

Мерган БҲМАТОВ,
СамДУ доценти.

Яқин-яқингача фарзандларимиз ёки ўзимиз хасталаниб қолсак, маҳалламиздаги ёки яқинроқ маънада оилавий поликлиникага мурожаат қилардик. Энди эса қўшимча равишда Оила шифокори номи билан тиббий хизмат кўрсатиш фаолияти ҳам йўлга қўйилди. Ҳўш, оила шифокорининг асосий вазифаси нималардан иборат? Унинг бошқа тиббиёт ходимларидан фарқи жисмати борми?

Ушбу саволларга Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Даволаш профилактика ёрдами бош Бошқарманинг бош мутахассиси Замира Разиқова шундай жавоб беради:

— Президентимизнинг 1998 йил 10 ноябрдаги «Ўзбекистон

Сизга дабдурустдан микроб еяписиз, дейишса ғалати аҳволга тушиб қоласиз, албатта. Чунки «микроб» тушунчаси бизнинг онгимизда зарарли шаклда муҳрланган. Ҳолбуки, биз истеъмол қиладиган озиқ-овқатларнинг аксарияти микроблар ёрдамида тайёрланишини ҳаммамиз ҳам биламизми?

Микроблар ҳам фойдали

Айтайлик, дастурхонимизнинг доимий кўрқи бўлган нон ҳам айнан шундай озуқалардан бири экан. Ноннинг микроб билан нима алоқаси бор, ахир, нон хамирдан қилинади-ку», деб ўйлашингиз мумкин. Тўғри, лекин уша хамирға хамиртуруш солинадими? Айнан ана шу хамиртуруш ичида биз айтётган фойдали микроблар бор. Агар улар хамирға қўшилмаганида, ноннинг на мазали ҳиди, на лаззатли таъми ва на момикдай юмшоқлиги бўларди. Ҳўш, бундай микробни емасак, унинг ўрнига бир умр қаттиқ нон ейишга мажбур бўлармидик? Уйимизга меҳмон келса, дастурхонни беэаб турадиган турли хил пиширик ва сомсалар ҳам «дрожжа» аталмиш микроб — «дүстимиз»нинг «совға»ларидан бири эканлигини унутмайлик. Пиширикларнинг юмшоқ ва мазали бўлишини айнан шулар таъминлаб беришади.

дан баҳраманд бўлишимизга имконият яратишади. Агар бактериялар бўлмаганида, севиб ичладиган ва фойдали озуқа ҳисобланадиган қатик ҳам бўлмас эди.

Сирка-чи, унинг тайёрланишида микроб-бактерияларнинг роли қандай? Сирка одатда узум шарбатидан тайёрланади. Олдин узумнинг суви сиқиб олинади ва ана шу шарбат бир ҳафта «ўз холига» ташлаб қўйилади. Бу муддат ичида узум шарбатининг таъми, ҳиди ўзгариб, сиркага айланади. Қизик, нега маълум муддат ўтгач, узум шарбати сиркага айланиб қолар экан-а? Ахир, у қайта ишланмади-ку?... Бунда ҳам микробларнинг «қўли бор». Зеро, микроблар тупроқда, ҳавода, сувда, ҳуллас, ҳамма жойда мавжуд. Ҳар ерда

✓ БИЛАСИЗМИ?

ҳозир нозир микроблар узум сиқилганида, шарбат ичига кириб, аралашиб кетади. Ундан ташқари, ҳаводаги микроблар ҳам узум сувиға тушади. Ана шу фойдали микроблар фаолияти натижасида шарбат сиркага айланади.

Қўнчилигимиз севиб истеъмол қиладиган тузланган қарам, бодринг, помидор каби салатларда ҳам айнан шундай микробларни кўриш мумкин. Бунда аввал тузланадиган सबзавотлар тозалаб ювилади. Сўнгра пластмасса бидон, бочка ёки кастрюлька ичига солинади. Таъбга қараб, маза ва ҳид берувчи воситалар: саримсоқ, гўл, гармдор, мурч қўйилади, устидан тузли сув қўйиб тўлдирилади. Қопқоғи ёпилиб, бир неча ҳафта тиндирилади. Ана шу муддат давомида सबзавотлардаги фойдали микроблар дарҳол «енг шимариб» ишга киришишади. Натижада, севиб истеъмол қилинувчи тузламалар тайёр ҳолга келади.

Ҳуллас, микроблар воситасида тайёрланадиган турли хил мазали ва хуштаъм озуқаларни ҳар кун истеъмол қилишимиз айна ҳақиқат.

Доно халқимизда «Бирни кўриб шўкр қил, мингни кўриб фикр қил» деган ҳикматли ибора бор. Ҳеч нарса ҳеч қачон йўқдан бор бўлмаслиғига ишонмасиз. Мукаммал яратқ — табиатда эса ҳамма нарсанинг ўз вазифаси бор. Фойдали ишларга «дастурланган» микробларга ҳам қундалиқ ҳаёти-миздан кенг ўрин берилиши, аксинча, зарарли ва касаллик қўзғатувчи микробларга қарши турли хил воситалар ёрдамида курашиб, йўқотилиши ўзини энг мукаммал яратқ деб ҳисоблаб юрган инсонга нималардандир дарак бермаётганимкан-а?

Қамола АҲМЕДОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.
(«Ҳақиқат курткалари» китобидан фойдаланилди).

КВАС — ЧАНҚОВБОСДИ ИЧИМЛИК

Квасни уй шароитида ҳам тайёрлаш мумкин. Бунинг учун жавдари нонни бурдалаб, усти кизаргунча духовкада қуритилади. Қуритилган ноннинг устига қайноқ сув қўйиб, усти берк ҳолда 3-4 соат тиндириб қўйилади. Квасни шиша ёки эма л л а н г а н идишда тайёрлаш лозим. Алюминий идишда тайёрланган квас оксидланади. Ҳосил бўлган шинни доқадан сузилади ва хамиртуруш, шакар, ялғиз қўшиб, устини сочик би-

лан ёпиб, 10-12 соат давомида ачитилади. Шинни бижигандан сўнг яна сузилади ва ичига майин шишаларнинг оғзи зич берkitилган ҳолда 2-3 соат

уй ҳароратида, сўнг совуқ жойда сақланади. Квас уч кундан кейин тайёр бўлади.

1 кг. жавдари қуритилган нондан квас тайёрлаш учун: 8-10 л. сув, 25 г. ачитик, 200 г. шакар, 25 г. майиз керак бўлади.

Б. БОТИРОВА тайёрлади.

СОЧИ БИЛАН...

18 та «Дамас»ни тортмоқчи бўлаётган уйчилик Тохиржон СОБИРОВ ҳақида сўз

Халқимиз орасида «Куш уясида кўрганини қилади», деган нақлдан ташқари «битта индаги полапонларнинг ҳаммаси ҳам бир хилда учирма бўлавермайди», деган гап бор. Дарҳақиқат, Ғофиржон ака билан Жамилахон опанинг тўнғич фарзанди Тохиржон ҳам уч синглиси ва укасида кўра, бошқачароқ чикди. У ёшлигиданоқ катталарга хос қатъиятли, самимий ва очик кўнгил бўлиб ўсди.

— Ҳар гал шаҳарда яшайдиган тоғалариникига олиб борсам, қишлоқда ўсганлигига қарамай, қисиниб-кимтиниб ўтирмасди, — дейди онаси Жамилахон ая. — Бегона болалар орасида бўлса-да, ҳеч кимга ўзини хафа қилдирмасдан ўйнади. Шу боисданми, ўзи тенгилар-ку майли, лекин катта ёшдаги болалар ҳам ундан ҳайқарди. Бунни кўрган иниларим шу Тохиржонда нимадир бор-да, деб қўйишарди.

Орадан йиллар ўтди. Уша шўх, ҳеч кимга ҳақини бермаган болакай вояга етди, уйланди. Тўрт фарзанднинг отаси бўлган Тохиржондаги ғалати «ўзгариш»ни кўриб, уйдагилар анча вақт хафа ҳам бўлиб юришди. Яъни унинг ўзбекларга хос бўлмаган соч ўстиришидан номус қилган бобоси Собиржон ота ҳатто уйдан ҳайдашга бориб. Ота-онаси кўп бора панд-насихат қилишди. Лекин у қайсарлик билан «йўқ, сочимни кестир-

майман», деб туриб олди. Турмуш ўртоғи Ферузахон ва бошқаларнинг ҳам гаплари қор қилмади. Афсуски, ҳамма бир тараф бўлди-ю, Тохиржоннинг ўзи бир тараф бўлди. Барибир гап-сўзлар тинмади. Кимдир унинг узун сочини кўриб, девоналикка йўйса, бошқа биров ёши 30 дан ошганда ҳудди кинолардаги чет элликларга тақлид қилмоқчи, деб ўйлади.

Бунни қаранг-ки, Тохиржон кутилмаганда соч ўстираётгани сирини ошқор этди. Очиги, у биринчи бор ўзининг нима-ларга қодир эканлигини намоён этганида сочи боғловга ҳам кирмасди. Шу боис ҳамқишлоқларидан бирининг қўлига сочларидан маҳкам ушлатган ҳолда «Дамас» автомобиллини бир неча метрга тортиб борди. Тохиржон бу машини ишқибозлар даврасида кўп бора такрорлади ва ҳар гал ўзига бўлган ишончи ортаверди.

— Бир кунни тасодифан маҳалла гузарига «яшавор, отанга балли, азамат», деб кимнидир олқишлаётган бир тўп одамларни учратиб қолдим. Нима бўлаётганига қизиқиб, яқинроқ бориб қарасам, не кўз билан кўрайки, Тохиржон ўғлим. Ҳудди эрмакка тортаётгандек, ҳеч қийинчиликсиз бир-бирига боғланган иккита «Дамас»ни сочи билан тортаётган экан, кўриб, қотиб қолдим. Кўзларимга ишонмайман. Ишонасизми, ўшандагина ота сифатида уни мақсадидан қайтармоқчи бўлиб кой-

иб, сўкиб хато қилганимни англаб етдим, — дейди отаси Ғофиржон ака.

Қаҳрамонимиз 2006 йилда Намангандаги «Навбахор» стадионида сочи билан тортган «Дамас»лар сонини бир нечтага ошириб, янаям ҳайратланарли натижаларга эришди. Албатта, қисқа фурсатда журналистлар эътиборига тушган бу йигит «Ўзбекистон Баҳодирлар ўйини» ва Тошкўтариш федерациясидагиларнинг ҳам назаридан четда қолмади. Республикамиз ва қўшни давлатда ўтказилган нуфузли мусобақаларда қатнашиб, ўзининг ноёб истеъдод соҳиби эканлигини исботлади.

2008 йил Италияда бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида юртимиз терма жамоа аъзоси сифатида қатнашган Уйчилик Тохиржон Собиров Ўзбекистонда ҳам наманан, деган рекордчи паҳлавонлар борлигини яққол кўрсатиб қўйди. Мусобақа зарда ўтказилгани боис автомашина тортиш имкони йўқлигига қарамай, Тохиржон бир вақтнинг ўзида қўли, сочи ва тиши билан жаъми 144 кг. тош қўтарди. Иккинчи ўринни эгалаган малайзиялик полвондан атиги 1 очко ортда қолиб, 3-

ОДАМЛАР ОРАСИДА

нинг нимага қодирлигини нафақат юрдошларига, балки 54 давлат вакиллари қатнашган Италияда ҳам исботлаган эди. Унинг умр йўлдоши ФЕРУЗАХОН шундай дейди:

— Хўжайинимнинг шу сочлари сабаб кўпчилик билан тортишиб қолган кезларим ҳам бўлган ва у кишидан сочларини кестириб ташлашни ёлвориб сўраганман. Охири, мақсадини тушундим. Тўғриси, ўз сочларимга у қадар эътибор бермаслигим мумкин. Лекин у кишининг толаси ниҳоятда қалин бўлган, чуқур илдизли гаройиб сочларини парваришlash учун алоҳида вақт топаман. Илоҳи борича хна, ўсма, қатик, қаймоқ, туҳум сингил табиий нарсаларда ювиб парваришлайман. Айниқса, соғлиқлари учун қайғураман. Ўзлари ниҳоятда меҳрибон ва кўнгилчан. Авваллари одамлар орасида сал хижолат тортиб юрган бўлсак, энди фахрланамиз.

Биз, Ўзбекистон чемпиони, жаҳон

ўрин ҳамда бронза медалини қўлга киритди. Қувонарлиси, шу натижа тўғриси у Америкада бўлиб ўтадиган навбатдаги жаҳон чемпионатида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Эътибор бераянсизми, Тохиржон танлаган спорт тури бутунлай бошқача. Бу билан фақат санокўли кишиларгина шуғулланади десак муболага бўлмайди. Яъни соч билан оғир юк тортиб ёки кўтариб, дунёни лол қилдиришга ҳар ким ҳам журъат этолмайди. Эҳтимол, бу кимгадир ғалати туюлар. Лекин унинг ягона мақсади битта, у ҳам бўлса Гиннеснинг «Рекордлар китоби»га кириб, ўзбекистонлик йигитларнинг дунёдаги бошқа мамлакат паҳлавонларидан ҳеч қанон кам эмаслигини исботлаш!

Юқорида гувоҳи бўлганингиздек, у ўзи-

чемпионати совриндори яшаётган аҳил ва кўпчилик ҳавас қилгулик хонадондан қайтар эканмиз, ортимиздан бекатга қузатиб чиққан Тохиржонни кўриб, бир-бирларига шивирлаб қўяётган одамларнинг у ҳақдаги самимий эътирофлари қўлоғимизга чалинади:

— Эшитдингларми, Тохиржон 18 та «Дамас»ни тортмоқчи» эмиш...

— Э, ҳали кўрасиз бу йигитни, Гиннеснинг машҳур китоби бор-ку, ўшанга қираман, деб юрганмиш...

— Илоҳим, ниятига етсин, биздан ҳам чиксин-да ўшанақа рекордчилар! Шахзода АҚБАРОВА, Наманган вилояти.

Суратлари

Абдумутал Маткаримов олган.

ҲАЁ ПАРДАСИ КЎТАРИЛСА...

Тошкент метросида кетаётган эдим. Кексароқ бир аёл ўтирган жойнинг рўпарасига ёшгина қиз келиб турди. Поезд кутилмаганда қаттиқ бир силкиниб кетди ва ҳалиги қиз қўлини кўтариб, зўрга тутқични ушлаб қолди. Кийган кўйлакчаси белини ёпиб-ёппмай тургани учун қўли кўтарилганида очилиб кетди. Қиз гоҳ у қўли билан, гоҳ бу қўли билан қўйлагини тортар, бир парча матоҳ эса очик жойини ёпишга етмасди. Уни кузатиб ўтирган аёл:

— Ҳах, қизим-а, сал узунроқ кийсанг асақан кетармиди, шулча қийналмасдинг ҳам, — деди.

— Нима ишйиз бор, мани онаммисиз? — бобиллаб берди қиз.

Аёл лабини тишлаб, бош чайқайди. Бу «гапирганнинг фойдаси йўқ экан» дегани эди...

Яна бир воқеа. Магазинда она-бола кийим кўрарди. Шим кийиб олган қиз эғнидаги кофтини онасига кўрсатганди, «бўлмайди» деди ҳалиги аёл. Қиз бироздан сўнг елка ва кўраклари очик, илма-тешик, киндиккача бўлган кофтини кийиб чикди. «Мана бу бошқа гап. Анави дугонанг бунни кўрса ёниб кетади. Шунини ол», деди онаси...

Тасаввур қилинг, кийган кийимингизнинг қаеридир бир нарсасга илиниб озгина йиртилиб қолди. Қандай ҳолатга тушасиз? Албатта, уялиб, хижолат чекасиз. Уша йиртиқчи қўлингиз билан беркитасиз, то уни бартараф қилмагунча кўнглингиз гаш тортиб туради. Бироқ... Ажабланирли жиҳати бугун кўчага белини, киндигини очиб чиқайтган қизларимизнинг юзидан озгина бўлсин

МУЛОҲАЗА

хижолатпазликини, қизиллиқни кўрмайсиз. Кўчага чиқсангиз ҳар қадамда шундайларни учратасиз.

Нега айрим қизларимиз бу қадар очик, юзларидан ҳаё пардаларини кўтариб отган?

Инсонда кўникма бор. Бошида ғашинга теккан нарсасга кўз ўргана боради, кўнгил кўникади. Лекин бу кўникма миллийликка, қадриятларга зид бўлса-чи? Олимларнинг кузатишларича, иссиқ кунларда очик юришнинг ҳам инсон организмига, айниқса, аёлларга зиёни бор экан. Либос вужуддаги фойдали энергиянинг сақланиб туришига хизмат қиларкан, шу билан бирга кўшнинг ўта қучли ультрабинафша нурларини тўсаркан. Аёлларда айниқса, белини очиб юришнинг ниҳоятда катта зарари бор. Негаки, аёл бўлгуси она. Белини, киндигини очиб юрган аксарият аёлларда ҳомиласи турмаслик, ўғил фарзанд кўрмаслик ҳоллари кузатилади айтиш ҳақиқат.

Бизнинг бундай фикрларимизга айримларнинг «сенга нима» дея муносабатда бўлиши ҳам бор гап. Айниқса, бу гаплар айнан юқорида биз тасвирлагандек кийимни юрганлар томонидан айталиди ва бунга мақолаамиз бошида мисол ҳам келтирилди.

Ахир, бугунги қизларимиз келажагимиз эгаларининг бўлажак оналари-ку! Тарбия — насихатдодур. Шундай экан, кўз кўрган нарсасга бефарқ қараб туриш инсофга кирмас керак. Ўзалигимизни бот-бот эслатиш, ёшларни миллийлигимизни қадрлашга одатлантириш биз катталарнинг бурчимиз.

Баҳор ХОЛБЕКОВА

ҲАЛИ ҲАМ КЕЧ ЭМАС

«Онам мени тан олмади», -19-сон

Ўлмасжоннинг газетада эълон қилинган хатини ўқиб ёшлигим эсимга тушди. 1942-

АКС—САДО

43 йиллар эди. Тўнғич акамиз кўп қатори урушга кетди. Онамиз энди болани кўра оламаним, йўқми деб касалликка чалинди. Онамизнинг катта опаси, яъни холамиз «синглимни Азиз авлиёлар мазорига даволатаман», деб олиб кетди. Отамиз ҳам онамни кўп ўйлаб, қузага бориб бетобланиб, бир ҳафта ётди-ю, оламдан ўтди.

Уруш тугаб, акамиз уйга қайтиб келди. Ўйлади. Шу-қурки, биз икки етимнинг ёкамиз оқариб, элга қўшилдик. Лекин бу қувончимиз узокқа бормади. Биз — икки етимнинг еган-ичганимиз янгамизга оғирлик қилиб, қошқовоғини удаган бўлди. Ва бир кун аразлаб кетиб қолди.

Маҳалламиздаги Зулайхо опа бир кун янгамизни олиб келди. Шунда акам: «Ота-онамдан менга шу икки ўкам қолган. Агар хотиним шуларнинг кўнглига қарамаса, улар кўз ёшини оқизса, ота-онанимнинг руҳи қиқирамайдими? Агар у укаларимга меҳрибон бўлмаса, мен бундай хотин билан яшолмайман» деди. Ҳуллас, шундан сўнг янгам яхши томонга ўзгарди. Агар акам ўшанда хотинининг гапига кириб, бизга қарамганда холимиз не кечарди? Айтмоқчи бўлганим, Ўлмасжон яхши одамлар тарбиясида улғайиб, ўз отасини топиб, юрагиди барча алам-изтиробларини бўшашиб олибди-ю, аммо бир қанча қаҳрим йўл босиб, ўз онасини топланди, у фарзандини тан олмаса. У қандай тошбағир она? Ҳали ҳам кеч эмас. Ўлмасжоннинг онаси ўғлидан кечирим сўраб, уни бағрига босса, Худо шундагина унинг гуноҳини кечиради.

Ўсмонли ҚУРБОНОВ,

Тошкент вилояти, Бекобод тумани.

(Давоми. Бошланиши ўтган сонларда)

Бог адоғиди дов-дараклар, ўт-ўланлар қалин; деворнинг нарёғи — узумзор. Салима айланиб юриб, бу ерга қандай келиб қолишганини сезмай қолди. Қизик, нега энди Руқия айнан шу ёққа бошлаб келдики?

Улар тахта деворнинг маҳалла болакайлари очиб қўйган туйнугига етиб, энди орқага қайтишган ҳам эдики, шундоқ беш-олти қадам наридан қиз боланин қикирлаб кулгани кулоққа чалинди. Беихтиёр тўхтаб қолишди. Кўнгирокдек бу овоз ҳар иккисига таниш туюлди. Руқия бармоғини лабига босиб, «жим!» ишорасини қилди. Кўп ўтмай кулги яна такорланди. Энди овоз эгасини иккови хўш таниди. Бу Малоҳат эди. «Ана, кўрапсизми?» — Руқия кўли билан чап томонга ишора қилиб, охишта шипшиди. Салима у ёққа қаради-ю, ханг-манг бўлиб қолди. Малоҳат йўлга четидидаги темир занжирли беланчак—ўриндикда йигитнинг тиззасига бошини қўйганча ярим ёнбошлаб, тепага қараб ётар, йигит эса ахён-ахён худди товуқ дон чўкилагандек пастга энгашиб-энгашиб кўяр эди. Уч қадам наридаги акация япроқлари орасидан тушиб турган чирокнинг хира, сутранг шуъласи уларни ёритиб турар, тева-рак-атроф қоронғи эди.

Малоҳат эркаланиб, йигитнинг юзига бармоқлари билан енгил уриб қўйди, йигит яна энгашди, шу кўйи анча вақтгача бошини кўтармади.

Салима кетдик дея Руқиянинг енгидан тортиб, изига эди. Энди уч-тўрт қадам босишган ҳам эдики, девор томондан енгил шарпа эшитилди. Ялт этиб ўша томонга қарашди. Девордан уч-тўрт болакайнинг илжайган башараси кўринди. Улар ўша осма беланчакни зўр завқ-шавқ билан томоша қилишар, айнқиса, йигит пастга энгашганда бир-бирини туртиб, ҳиринглашар, улар учун бу манзара жонли кўнгирок театридан ҳам қизикроқ эди. Биттасининг деворга осилиб турган ўроғи (боёқишлар шундай гаройиб, текин томоша турганда ўт ўришнинг эсдан чиқаришган) пастга тушиб кетувди, ёнидаги каттароғи бошига бир урди: томошанинг белига тепма, ношуд! Беланчакдаги «артист»ларнинг эса дунё билан иши йўқ, ўзлари ўзларига овунчоқ — эрмак эди.

— Маъмура опа ҳали шаҳардан қайтмабди, шекилли, — деди Руқия секин сирли шивирлаб.

— Шунчага ўхшайди, — Салима ҳам беихтиёр шеригига ҳамоҳанг жавоб қилди.

«Онаси шу ерда бўлганда, боласи бунақа қилиб ўтирмасди!» — мундоқ қараганда иккови ҳам ана шу жўн фикрда яқди, айнаи чоғда ҳар бирининг кўнглига ўзгача гулгула солаётган ўй-кечинмалар ўртасида ер билан осмонча фарқ бор эди.

«Айни муддао бўлди-да, — Руқия худди ҳазина топган гадодек ҳовлиқарди. — Онаси ўйнаб-кулганимни кўролмасди, қани энди гинг десин-чи! Оғзидан чиқиси билан ёқасига ёпиштириб қўяман!».

«Хар ҳолда, яхши иш бўлмади, — Салима астойдил куюниб-афсусланди. — Ишқилиб, онаси билиб қолмасин-да! Бечора бир марта инфаркт бўлган, энди бу кўргуликни кўтаролмайди. Ўзи ажойиб аёл, аммо боласи... Демак, бола туғилганда ўзи билан бир дунё бахт ёки бахтсизлик келтирар экан-да. Қизик, боланин қандай одам бўлиши нимага боғлиқ ўзи? Агар онага боғлиқ бўлса, бир она мана шу Маъмура опачалик бўлар. Бир кунмас бир кун ўзининг армони ушалса, (бунга энди шубҳаланмайди) тилаб-тилаб олажақ боласи қандоқ одам бўларкин? Догу ҳасратда қўйдириб, адои таом қилиб, юзсини ерга қаратмасмикин? Қизик, нега энди ҳозирдан ҳали туғилмаган боласининг ташвишини қилиб ўтирибди? Наҳотки, богдаги шу арзимас нар-

са шунчалик ваҳимали хулосага сабаб бўлолса?! Дарвоқе, бу ростдан ҳам арзимас нарсамиди? Уни ҳам тушуниш керак, ёш нарса, ҳар ҳолда зерикади, ўйнаб-кулгиси келади. Ана, шаҳарга борса, бунақасини ҳар қадамда учратади. Шунга-ям ота гўри — қозихонами? Ўзиям худди кекса одамлардек қоқоқ фикрлайдиган бўлиб қолди. Балки Малоҳат ўша йигитни севар, ҳали ойисига айтиб, маслаҳатлашиб улгурмагандир. Айтишларича, айрим замонвий оилаларда (кўпроқ шаҳарда) энди бунақа нозик масаладан ота-онани оғоҳ қилиш, ҳатто бўлажақ қайлик ёки қуввни уйга етаклаб келиш уят ҳисобланмас экан-ку! Хар ҳолда, подадан олдин чанг чиқармаган маъкул. Аммо Руқия тушмагур оғзидан гуллаб қўямасмикин? Оғоҳлантурса, баттар ўчакишади. Ўзиям опанин ичи ёниб юрибди. Бунақа хотиндан ҳар балони кутиш мумкин. Шўх-шад-

Шодмон ОТАБЕК

эгасига топшириб, кўнглин тинчимагунча еган-ичганин татимайди.

— Минг тергаб-қуриқлаганингиз билан ўзига инсоф бермаса қийин. Қайтага аяган кўзга чўп тушади, — Руқия жойига бамайлихотир ёнбошлаб, гап қотди.

Салима бошидан совуқ сув қуйилгандек бир сесканиб кетди: нимага шама қиялпти ўзи? Наҳотки шу тобда...

— Тўғри, ўзига инсоф бермаса қийин, — деди Маъмура опа. — Инсоф ҳаммага керак.

— Келинлар, чой ичамиз, — Салима тезроқ гапни чалгиттиси келди. Сочикқа ўроғлиқ термосни очиб, пёллаларга ховури чиқиб турган чойдан қуя бошлади. Маъмура опа ўрнидан туриб, жавонча устидаги тугунни очди. Ноз-неъматлардан ликопчага оз-оздан солиб, ўртага қўйди: — Синглим қизини чиқарувди. Тўйиники табаруқ деб сизларга илиндим. Қани, олинлар!

Дастурхонга қўйилган патир, нон, қатлама, сомса, писта, майиздан тотиниб, чой ича бошладилар. Маъмура опанин ҳаёли паршон, нигоҳи жонсарак, йўлакдан шарпа эшитилса ялт этиб эшикка қарайди.

Салима нимадир демокчи бўлади, аммо богдаги ўша манзара кўз олдига келиб, оғиз очолмайди. Руқия индамай кавшанмоқда. Ноқулай жимликни радионинг мингир-мингири бузмокда. Ниҳоят, у ҳам тинчиди.

Қисқа паузадан сўнг анъанавий-рамзий мусиқа янгради ва ёшлар учун эшиттириш бошланди. Беихтиёр радиого қулоқ тутмокдан бошқа илож қолмади.

— «Хурматли дўстлар! Олдинги гал эфирга чиққан ифбат ҳақидаги бахс-мунозарамиз сиз азиз радиотингловчиларда катта қизиқиш уйғотди. Тахририятимизга қўлаб хатлар келмокда. Ҳозир ана шу мактублардан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз».

— Қизик нарсасга ўхшайди, эшитамизми? — деди Руқия ва жавоб ҳам кутмай ўрнидан туриб, радионинг қулоғини бурди. Ёш дикторнинг кўнгирокдек овози янада жаранглаб кетди:

— «Асрлар давомиди аёллар шаънига сон-саноксиз асарлар битилган, шоирлар уларни қўлашдан чарчамаган, — деб ёзади институт талабаси Қаримжон Азимов. — Аёл киши аввало ифбат-ҳаёси, назоқати билан гўзал, буюк. Афсуски, бу ноёб фазилатлар эндиликда анқонинг уруғи бўлиб қолди. Аёлларимиз ўзларининг қадр-қимматини оёқ ости қилишмокда».

— «Мабодо Насиба яқин дугонам бўлганда унга шундай деган бўлардим, — дейди соғувчи Шохиди Содиқова. — Аввало, ифбатингни муқаддас бил, ўзингга маҳкам бўл! Қилғуликни қилиб қўйиб, шаънингга доғ тушгач, энди нима қилай, яшагим келмаяпти, дунё кўзимга қоронғу дейишдан фойда йўқ! Ҳаммасига ўзинг айбдорсан! Ёлғиз ўзинг!».

Ўйга толган Маъмура опа индамади. Салима дастурхонни ййгаркан, қачон уни ўчаркин дея радиого тажанг қараб қўйди. Бошқа қиладиган иш бўлмагани учун ҳамма ўз ўрнига келиб чўзилди. Радиода қанчалик антиқа бахс ҳамон давом этарди.

— «Қўпгина мактубларда ййгит-қизлар бир-бирини енгилтақликда, бевафоликда айбллашади. Бу жиҳатдан ушбу мактуб характерли: «Хотинимнинг хиёнат қилаётганини тасодифан сезиб қолдим. Ажрашай десам, ўртада бегуноҳ болалар бор. Айтинг, нима қилай?». Афсус билан таъкидлаш жоизки, редакциямизда бундай мактублар кундан кунга кўпаймокда. Энди ифбат ҳақида...».

(Давоми бор)

ТУФЛИ-МАШИНА

Азиз аёллар, оёгингиздаги чиройли туфлининг кўриниши аслида автомобилга ўхшаб кетишини тасаввур қила оласизми?..

Ўзининг пойга ва спорт автомобиллари билан машхўр бўлган "Ламборжини" компанияси махсус

кўрғазма учун ана шундай туфлиларни ишлаб чиқарди. Унинг олд қисми машина олдидидаги барча жиҳозлар билан, орқаси ҳам рисоладагидек тормоз чироклари билан безатилган. Қизиги, бу туфли автомобилга ишлатиладиган хомашёлардан тайёрланган. Маълум бўлишича, бу лойиҳани компания мутасаддилари эмас, балки англиялик дизайнер Тим Купер ишлаб чиққан. Экспертлар ушбу гаройиб туфлиларни кимошди савдосида жуда қиммат баҳоланиши мумкинлигини айтишмокда.

БАЛАНДЛИК КЎПРИГИ

Бутун дунё бўйича бир миллиондан зиёд улкан кўприклар мавжуд.

Улар турли узунлик, баландлик ва гўзаллиги билан фарқланади. Аммо улар орасида кўпчилик билмайдиган ўзига хослари ҳам борки, энг-энг деган юқори кўрсаткичларга даъвогардир. Масалан, дунёда энг баландликдаги кўприк Ҳималай тоғларининг Ладах водийсидан оқувчи Драс ва Суру дарёлари оралиғида ўрнатилган. Бу водий Ҳиндистоннинг Кашмир вилояти ҳудудида, денгиз сатҳидан 5602 метр баландликда жойлашган. Ушбу мўъжизавий кўприк эса Бейли деб номланади ва у 1982 йилда ҳинд армияси томонидан қурилган.

Наргиза САРИМОВА тайёрлади.

ЧАҚАЛОҚҚА БИР ЧАҚА

ТАССУФ

ёхуд «Лимузин» у «Мерседес»-ларда кутиб олинаётган «янги меҳмон»лар учун ҳеч қандай қадр-қимматга эга бўлмаган айрим «одат»лар хусусида

Ҳар бир миллатнинг ўз анъана, қадриятлари бор. Лекин баъзида шундай ҳолатларни учратамизки, уларнинг урф-одат эканлигига шубҳаланиб қоласиз, қачон ва ким томонидан нима мақсадда қашф қилинганини тушунолмайсиз.

Яқинда туғруқхона ёнидаги бекатда турарканман, карнай-сурнай садолари остида тизилиб турган чет эл машиналарини кўриб, тўй бўлаётганим, деб ўйладим. Кейин билсам, «Лимузин»лар чақалоқларни олиб кишиш учун кутиб турган экан. Туғруқхона йўл бўйида жойлашганлиги учун машиналар деярли кўчани тўсиб қўйган эди.

Ёнимда автобус кутиб турган онахон уларни кузатиб турганча: «Мана мен, саккиз фарзанд кўрган бўлсам, ҳеч бирини бундай дабдаба билан олиб чиқмаганимиз. Уларнинг туғилганини туғруқхонадан чиққандан кейингина маҳалла-кўй биларди. Хозирги пайтда чақалоқларни бундай доғруғ-тантана билан кутиб олишлар мутлақо бизнинг удуларга мос келмайди. Маҳалла фаоли бўлиб ишлаганим учун бундай воқеаларни кўп кўрдим. Дабдабага ўчлик одамларни қарзга ботиради».

Шу пайтда... яна бир ота-она чақалоқни кўтариб, йўл юзига чиқди. Такси тўхтатди. Улар бизга яқин бўлгани учун

гаплари эшитилиб турарди.

— Табабалар шаҳарчасига, — деди ҳалиги йигит машина эшигини очганча. Демак, бундан кўринадики, ҳамма ҳам ортиқча сарф-харажатни хўш кўрмайди.

Ота-оналар бундай дабдабабозлик ўрнига оиланинг эҳтиёжига керакли нарсани олса бўлмайdimи? Ёки боланинг бува, бувилари панднасиҳат қилсалар, яхшимасми? Қўшимчанинг айтишича, бир хонадоннинг янги келини чақалоқни видео-ю, «Лимузин» ларда ҳаммага кўз-кўз қилиб олиб чиқасизлар, деб оёқ тираб туриб олибди. Қайнона бечора ноилоҳ рози бўлиб, ҳўжайинига билдирмай, қарз кўтариб, келиннинг шартини бажарибди. Оила бошлиғи бўлган қайнота аёлнинг улғайга айтмай бу ишни қилганини сезиб қолган: «Мен билан бир оғиз маслаҳатлашмасдан қилдингми, энди қарзниям ўзинг тўла» дебди. Уртада жанжал кўтарилиб, оилада келишмовчилик бошланибди...

Янги «меҳмон» оддийгина машинада олиб чиқилди нима-ю, «Лимузин», «Мерс»-да олиб чиқилди нима? Унга барибир эмасми? Аслида бу ортиқча машааши ким учун? Энди кўзи очилаётган чақалоқ учунми ё ўзимизнинг ҳавойи нафсимиз, манманлигимиз, мақтанчоқлигимизни намойиш этиш учунми? Бунча сохта дабдабалар эсини танимаган чақалоқ учун неча чақалик қимматга эга?

Лутфия СУЯРОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

ОАЖ «AGRO INVEST SUG'URTA»

қуйидаги суғурта турларини тақдим қилади:

- Бахтсиз ҳодисалардан эҳтиёт шарт суғурта қилиш;
- гаровга қўйилган мол-мулкларни комплекс суғурта қилиш;
- транспорт воситаларини суғурта қилиш;
- ипотека кредитларини комплекс суғурта қилиш;
- йўлдаги мол-мулкларни (юкларни) суғурта қилиш;
- кредитларни суғурта қилиш;
- тадбиркорлик таваккалчиликларини суғурта қилиш;
- лизингга олинган қишлоқ ҳўжалик техникаларини суғурта қилиш;
- қишлоқ ҳўжалик маҳсулоти етиштирувчиларнинг бўғуси бошқоқли дон экиллари (бўғдой, арпа, сули, жавдар) кам ҳосил олиши натижасида кўрайдиган молиявий зарарларини суғурта қилиш;
- қишлоқ ҳўжалик маҳсулоти етиштирувчиларнинг пахта экинидан кам ҳосил олиши натижасида кўрайдиган молиявий зарарларини суғурта қилиш.

ОАЖ «AGRO INVEST SUG'URTA» — бизнесда энг ишончли ҳамкор!

ТЕЛЕФОНЛАРИМИЗ: 273-74-86 (факс), 273-74-69, 273-74-59

«БИРИНЧИ АВТОКОРХОНА»

Очиқ акциядорлик жамияти «Д» тоифали ҳайдовчиларни, шунингдек, чиптачиларни

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ!

Жамият маъмурияти томонидан ҳайдовчиларга белгиланган ойлик маош миқдори — 300.000 сўмдан 350.000 сўмгача.

Чипта сотувчилар учун эса 100.000 сўмдан 150.000 гача.

Иш куни кунора этиб белгиланган. Уйларида элтиб қўйиш учун навбатчи автобус бириктирилади.

Ишга қабул қилинаётганлар Тошкент шаҳрида рўйхатдан ўтказилган (вақтинчалик прописка ҳам инобатга олинади) бўлиши шарт.

Мурожаат учун телефонлар: 290-90-20, 290-28-91

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Ҳамза тумани, Зебо Шамсиддинова кўчаси, 3-уй.

(Мўлжал: Ҳамза тумани газ тармоқлари идораси ёнида)

КЕЙИНГИ СОҢЛАРДА: КЕЛИНИНИ СОТГАН ҚАЙНОНА

...у аммасига келинини БААга жўнатиб, мўмай пул топиш мумкинлигини айтди. Бу таклиф тўй қилман, деб катта сарф-харажатга тушган, қарзга ботиб қолган қайнона Бувнар опага ёкиб тушди.

ҚИММАТГА ТУШГАН ХАТО

ёхуд бекатда «топишган» бахтидан айрилган қизнинг тазарруси

Бахтли бўлинг! Бахтли бўлинг! Бахтли бўлинг! Бахтли бўлинг! Бахтли бўлинг! Бахтли бўлинг!

ТАҚДИРИМИЗ КЎНИЛГАН БЎЛСА...

«Қишлоқда ўсганман. Мол боқиб, дўппидек жойини бўш қолдирмай, эски-тикин экишда ота-онамга кўмакчи эдим. Мактабни битириб, Шўломий номи Тошкент Давлат педагогика институтига ўқишга кирдим. Оруларим бир дунё эди. Қишлоқимнинг энг ўғли, оқла қизга ўйланганим истардим. Ота-оним ҳам келин топиш тарафидан тушиб қолган эди. Қўрқулик экан. Охири курсди ўқитганимда, баланд зинадан тепага чақайтиб, орқамга қайрилиб қарайман деб бехосдан йиқилиб тушдим. Зудлик билан мени «Тез ёрдам» машинасида касалхонага олиб боришди. Умуртқа поғона сунган каттиқ шикастланган экан. Дўхтирларнинг текшируви натижасида кўра, бир умр юрмийдиган бўлиб, илгериланк арвақчасига мижаниб қолдим. Мана шунга ҳам 13 йил бўлибди. Ҳазир 34 ёшдаман. Лекин мени исқириб, ёпиб қолганим йўқ, эҳтиётлик қилиб маҳаллошларимга фойдам тоғаяпти.

Ота-оним, ака-укаларим қўнғилма қарайди. Уй-жойимиз, катта биғимиз бор. Оруга айб йўқ, дейдилар. Асар ўзимга ўхшаш тақдир соҳибаси овоз берса, оила қўраб, бахтли бўлардим.

Олимжон,
Тошкент вилояти».

ИЙМОНЛИ ИНСОН, ОВОЗ БЕРИНГ!

«36 ёшдаман. Асли Тошкент вилоятиданман. Олий маълумотли ўқитувчиман. Ота-онамнинг розилиги билан ўзёқ қариношишимнинг ўзига турмушга чиққандим. Достлаб биноидек яшайди. «Урваган кунинг ўртасини қўямас», деганларидек, б ой утир-утмас, Рустам ичиб келиб, хўнарини курсатма бошладим. Не-не орзу-умидларим бор эди. Тилимни-тилимга қўйиб, ўйдошларга айтмай 1 йилча яшадим. Бир кун отам кўеви ичиб келиб, қайнонамни ҳўқорат қаллаётганига устига келиб қолди. «Ўз туққан онасини ҳўрмат қилмаган ўғил, хотинини ҳеч қачон иззатини жўйинга қўймайди», деб мени ўша кўнлик ўзи билан олиб кетди. У ўйга қайтиб қадам босмадим. Ажралидик. Фарзандимиз йўқ. «Чакқан қиз чўтириқдан таиқари» деган гап ҳаққи рост экан. Келинонимларга оғирлигим тушмасин деб б йил дарки, Тошкент шаҳрида ажаради

ишай, мактабда ўқувчиларга дарс бериб келаялман. Илмонли, инсофли инсон билан тақдиримни боғлаб, бахтли бўлсам, деган умидда сизларга хат ёрдим.

Дилноза».

ЮЛДУЗИМИЗ ТЎҒРИ КЕЛДИ

«Оилангиз фойз-барақаси аёл болан экан. Сийбарақ менга, фарзандларимизга жўда меҳрибон эди. Илчидил шундай пазанда, уйим-жойим дейдиган умр айдошим борлигидан қўяйиш юрардим. Нима бўлди-ю, у бедаво дарда айўқиди. Бормиган жўйим, курсатмаган дўхтарим қоламади. Улим беишфакат экан, 3 нафар ўғлини бағримга бисиб, қон қақшаб қолавердим. Бошим қотиб қолди. Рўзгор юмшқларни уйдлашим, манг бир азбоба айланди. Шундай кўнларнинг бирида сеовимиз газетамиз саҳифасида турмуш ўртоғи автоҳалокат туфайли вафот этган, икки қиз бор иёз ҳақда ўқиб қолдим. Жамиса билан ёшимиз ҳам тенг экан. Таҳририятдан унинг манзилини олиб, танишдим. Юлдузимиз юлдузимизга тўғри келиб, оила кўрдик. Ҳозирда 5 фарзандимиз билан аҳил яшаймиз.

Сўлтоя».

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» руқнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар ўзлари билан паспортлари нусхаси ҳамда яшаб жўйдан (маҳалла қўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топиришлари талаб этилади.

Муассислар: Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган қўлэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топириш вақти: 15:00. Босишга топирилди: 16:00. E-mail: oilavajamiyat@mail.ru oilavajamiyat@rambler.ru	Бош муҳаррир: Норқобил ЖАЛИЛОВ Қабулхона: (тел, ва факс) 233-28-20 Мухбирлар: 233-04-35, 234-25-46 Web-site: oilavajamiyat.uz Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.	ОБУНА ИНДЕКСИ — 176 Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган. Буюртма Г — 532. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ. Адади — 11812 Навбатчи — Санобар ФАХРИДДИНОВА Саҳифаловчилар — Илҳом ЖУМАНОВ, Шерзод БАРОҚОВ Мусаххулар — Саидгани САЙДАЛИМОВ, Камола АХМЕДОВА ISSN 2010-7609 1 2 3 4 5 6 7 8 9
---	--	--